

Z A JESEN IN HLADNE DNI

V NOVI TRGOVSKI HIŠI „NAMA”

V LJUBLJANI, TOMŠIČEVA UL. 2

NOVI MODELI IN DESENI
JESENSKIH IN ZIMSKIH MOŠKIH IN
ŽENSKIH PLAŠČEV, JOPIČEV, KOSTUMOV,
OBLEK IN OSTALE MODNE KONFEKCIJE
VELIKA IZBIRA — ZMERNE CENE — NAKUP
TUDI NA POTROŠNIŠKI KREDIT

LETTO XVII. — Številka 84

Ustanovitelji: občinski odbori SZDL Jesenice, Kranj, Radovljica, Škofja Loka in Tržič. — Izdaja časopisno podjetje »Gorenjski tisk« — Glavni in odgovorni urednik SLAVKO BEZNİK

GLAS

GLASILO SOCIALISTIČNE ZVEZE DELOVNEGA LJUDSTVA ZA GORENJSKO

ČLANI SKUPŠCINE JESENICE NA SINOČNI SEJI

Ne krniti komunalnih potreb

JESENICE, 29. oktobra — Na sinočni skupni seji ob teh zborovih skupščine Jesenice so potrdili spremembo proračuna in zglasovali več dopolnilnih predpisov v skladu z današnjimi gospodarskimi spremembami.

V predlogu skrčenega občinskega proračuna so oborniki zlasti zagovarjali težnjo, da ne bi smeli zmanjšati sredstev za predvideno komunalno dejavnost. Zlasti še, ker so letošnje poplave napravile veliko škode na raznih cestah in so prebivalci zelo odvisni od pomoči iz občinskih virov za ureditev prometnih in drugih komunalnih naprav. Zato so v proračun vnesli samo popravek, da se dva milijona dinarjev odvzame iz proračunske rezerve v korist komunalne dejavnosti.

Precej govornikov se je oglasilo tudi na predlog o regresih za mleko po 10 dinarjev za liter. Toda morali so se sprizazniti z ugotovitvijo, da so jesenški potrošnici

ki, vključujoč bolnišnico, železarno itd. v celoti odvisni od mleka iz KŽK Kranj, ki pa trdi, da niti sedanja prodajna cena 140 dinarjev ne krije vseh proizvodnih, prevoznih in drugih režijskih stroškov. Zahtevali pa so, naj bi proizvajalci čimprejje dostavili točne kalkulacije o resničnih stroških, ki bremeniijo cene mleka.

Prav tako so na seji potrdili nove najnižje nagrade za vajence, ki so določene od 12.500 dinarjev mesečno za prvi letnik, 15.000 dinarjev za drugi in 18.000 dinarjev za tretji letnik. Potrdili so tudi delno povišane cene

v lokalnem avtobusnem prometu, ki pa v primerjavi z drugimi mesti ostajajo še vedno dokaj nizka in tudi cene drugim komunalnim uslugam. — K. M.

Statuti v podjetjih

Kranj, 22. oktobra — Člani statutarne komisije pri Občinskem sindikalnem svetu, Občinski skupščini ter Delavski univerzi v Kranju so na današnjem skupnem posvetovanju ugotovljali, da delo na izpopolnjevanju statutov v delovnih organizacijah hudo zaostaja. Sprejeli so dopolnilni program za konkretno pomoč določenim komisijam po kolektivih za izdelavo teh dokumentov.

K. M.

KRANJ, sobota, 30. 10. 1965
CENA 40 DIN

List izhaja od oktobra 1947 kot tednik.
Od 1. januarja 1958 kot poltednik.
Od 1. januarja 1960 trikrat tedensko.
Od 1. januarja 1964 kot poltednik,
in sicer ob sredab in sobotish

PREBIVALCI GORENJSKE!

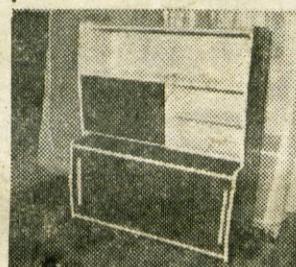
Obiščite prodajalno

DEKOR — KRANJ,
Koroška c. 35

Izredna prodaja stanovanjske opreme od 15. oktobra — 15. novembra

S 5% POPUSTOM

Pri klasičnih kuhinjah še poseben popust.
Prodajalna odobrava potrošniška posojila!
Dostava pohištva na dom!

OBISK IZ FRANCIJE

V sredo dopoldne je obiskala Kranj francoska petčanska delegacija regionalnega komiteja demokratičnih sindikatov iz oblasti Lyon-Rhone. Najprej so se ustavili

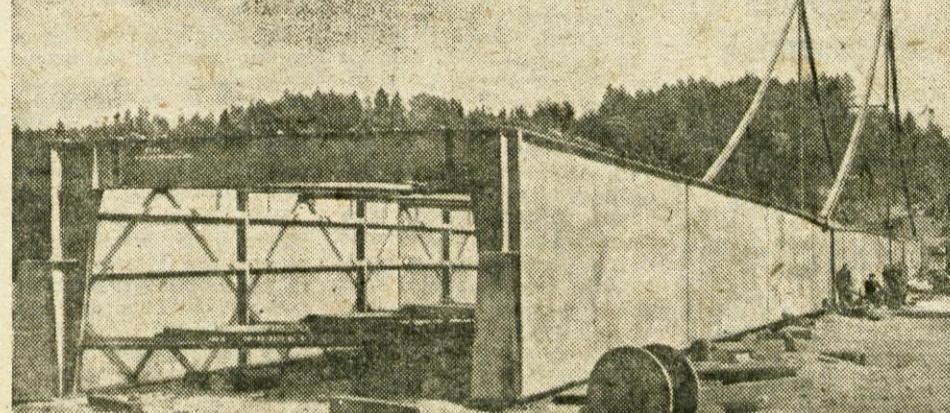
na občinskem sindikalnem svetu, potem pa so odšli v tovarno Sava. Predstavnike francoskih sindikatov zanima predvsem delo sindikalnih podružnic v delovnih kolektivih.

Iz Kranja so člani delegacije, ki sta jih spremjalna člana predsedstva republiškega sindikalnega sveta Mitja Svab in Branko Babič, odšli v Podvin in Radovljico.

JESENICE ZA 29. NOVEMBER

V ponedeljek, 25. oktobra, se je na Občinskem odboru Socialistične zveze delovnega ljudstva Jesenice sestal ožji odbor, da pripravi in potrdi program praznovanja 29. novembra. Program bodo pripravili mladinski pevski zbori osnovne šole Prežihov Voranc, centralni mladinski mešani pevski zbor vseh srednjih šol, dekliški in moški pevski zbor srednjih šol ter združeni pevski zbori.

Za celotne stroške so namenili približno 200.000 din in odobrili finančno pomoč DO-LIK in foto klubu Jesenice za kritje stroškov v počastitev 29. novembra.

Obet, da bo nova avtomobilска cesta Naklo — Podvin kmalu gotova, so vse prepričljivejši. Metalna iz Maribora, kot predvideno »ozko grlo« ima v glavnem na mestu že vse železne konstrukcije predvidenih mostov. Gornji po-snetek kaže enoto, tu zvarjeno železno konstrukcijo dolgo 172 m in težino 250 ton, ki je tedni v enotnem kosu pomikajo na most čez Lepšnico.

Bliža se 1. november

Dan mrtvih

Jesenice

V vseh krajih jeseniške občine se pripravljajo na komemoracije ob Dnevu mrtvih, ki bodo na pokopališčih, grobovih in ob spomenikih padlih iz narodnoosvobodilne vojne. Program za komemoracijo na jeseniškem pokopališču pripravlja DPD Svoboda Tone Čufar.

Na Javorniku so že izdelali program za dan mrtvih in ga bodo izvedli na pokopališčih na Breznici, na Koroški Beli in na Blejski Dobravi.

Osrednje komemoracije v počastitev dneva mrtvih v kranjskih občinah, v katerih sodelujejo organizacije ZB in kulturnoprosvetne organizacije, šolska mladina in druge, bodo v glavnem tele: Kranj na Trgu revolucije, v ponedeljek, 1. novembra ob 10. uri; Šenčur isti dan ob 11. uri; Predoselje isti dan ob 8.30. V nedeljo, 31. oktobra, pa bodo komemoracije: v Stražišču ob 9. uri, v Zabnici ob 10. uri in v Cerkljah ob 11. uri dopoldne.

Bliža se dan mrtvih. Po vseh krajih urejajo grobove, saj ima vsakdo pod čno gomilo koga izmed nepozabnih. Posebna skrb pa velja grobowom padlih in umrlih nasilne smrti v naši revoluciji kot kaže prizor iz skupnega partizanskega grobišča na kranjskem pokopališču. Osrednja komemoracija v Kranju bo v ponedeljek, 1. novembra ob 10. uri na trgu revolucije, v Stražišču pa v nedeljo ob 10. uri.

Radovljica v spomin padlim

Domala v vseh krajih radovljiske občine se skrbno pripravljajo na spominske svečanosti ob dnevu mrtvih. Občani v sodelovanju z organizacijami urejajo pokopališča, grobišča padlih in parke okoli spomenikov. Osrednja prireditev bo na dan mrtvih ob deveti uri v Dragi, ob desetih pa na grobišču talcev. Podobne svečanosti bodo tudi v Radovljici, na Bledu, v Gorjah in drugod. Sodelovali bodo pevski žbori, godbe, šolska mladina in predstavniki prosvetnih društev. Spominske svečanosti pripravljajo v večini primerov krajevne organizacije Zveze borcev v sodelovanju s kulturnimi skupinami in s šolsko mladino.

Družbeno politične organizacije in svet krajevne skupnosti Naklo pripravljajo za Dan mrtvih proslavo, ki bo 1. novembra ob 10. uri pred spomenikom padlih borcem v Naklem. Program bodo izvajali učenci tamkajšnje šole, pevski zbor in drugi.

Trgovine ob praznikih

Kranj — Pekarne: v nedeljo Pri mostu in na Zlatem polju od 6 — 11 ure, ponedeljek vse zaprte. Mlekarne: v soboto popoldne od 14 — 17 ure prodaja za nedeljo in v ponedeljek od 6 — 9 ure. Agrarija: v nedeljo poslovnična na Prešernovi in kiosk na Koroški od 8 do 11 ure, ponedeljek isto od 8 — 11 na Prešernovi. Pri mostu in na Zlatem polju. Klavnica: na Maistrovecu trgu nedeljo in ponedeljek od 7 do 12 ure.

Jesenice — V soboto vse prodajalne odprte do 19 ure. V nedeljo odprte vse samopostežne trgovine in po ena trgovina v Ratečah, Kranjski gori, na Blejski Dobravi in v Žirovnici od 7 do 11 ure.

TRŽIŠKI KOMUNISTI O svojem delu

Težave v družbenih službah

V torek je bila razširjena seja občinskega komiteja ZKS Tržič, na kateri so med drugim razpravljali o nadaljnjih nalogah ZK v novih pogojih gospodarjenja. Gradivo je pravila skupina za ekonomsko politična vprašanja občinskega komiteja v sodelovanju z osnovnimi organizacijami v proizvodnih delovnih organizacijah in skušala ugotoviti delovanje članstva ob gospodarski reformi in po njej.

V tržičkih občinah ni nobene delovne organizacije, kjer bi zaposleni na nek način ne razpravljali o novih pogojih gospodarjenja in ukrepih, ki so potrebni za dolgoročno poslovno usmeritev na intenzivno gospodarjenje. V veliki večini pa se osnovne organizacije ZK niso posebej sestajale in zavzemale svoja stališča do poslovne usmeritve

po gospodarski reformi. Komunisti so v glavnem uveljavljali svoja stališča neposredno v samoupravnih organizacijah in sindikalnih, mladinskih in drugih organizacijah. Razprave v delovnih organizacijah se niso omejile samo na voljene samoupravne organe, ampak je večina delovnih organizacij razpravljala s kolektivi, pri čemer so sodelovali člani ZK.

Zelo pozitivno je treba oceniti to, da so se vse delovne organizacije ob reformi obrnile vase in razpravljajo predvsem o tem, kaj morajo storiti same, da si izboljšajo položaj in zagotovijo prihodnost. Od vseh vprašanj izstopa v ospredje poslovna usmeritev podjetja in delitev osebnih dohodkov. O poslovni usmeritvi in ukrepih so razpravljali v Avtoopremi, Peku, Runu, Tovarni kos in Mesarskem podjetju. O dolgoročnem iskanju notranjih rezerv so razpravljali o Peku, Avtoopremi, Kmetijski zadruzi, Tovarni usmja Runo in ZLIT-u. O notranjih organizacijskih spremembah, boljšem redu in poslovanju so razpravljali skoraj v vseh delovnih organizacijah. Nadalje so bili predmet razprav še: kadrovska zasedba, delovni normativi, izobraževanje ipd. Nikjer ni bilo opaziti primi-

tivnega varčevanja pri drobnih izdatkih ali na račun izobraževanja. Tudi do enostranskega odpuščanja zaposlenih ni prišlo nikjer, pač pa ima cela vrsta delovnih organizacij načrte, da izvrši notranje premike. V glavnem nameravajo premestiti nekvalificirane administrativne moči v proizvodnjo. Tudi izboljšanje mehanizacije in tehnologije in osebni dohodki, predvsem nagrajevanje po delu in nagrajevanje strokovnih služb so bili pogost predmet temeljnih razprav v kolektivih.

Razprava pa je opozorila še na vrsto pomanjkljivosti, ki jim hote ali nehote botujejo tudi komunisti. Če so v gospodarstvu pokazali komunisti izredno aktivnost, predvsem v iskanju notranjih rezerv, boljšem poslovanju, organizaciji dela in podobnem, ne moremo tega trditi za negospodarske dejavnosti.

Jasno je bilo tudi, da tržičko gospodarstvo nima več možnosti za neki večji razvoj. Lahko se modernizira, izboljšuje tehnologijo, to pa je tudi vse. Zato pa stopajo v ospredje takozvane terciane dejavnosti, predvsem goštinstvo in turizem, ki jim bodo morali posvetiti vso svojo pozornost in jim omogočiti hitrejši in kvalitetnejši razvoj. Vzpostreno pa je tudi že zadnji čas, da se z vso resnostjo posvetijo tudi problemu kmetijstva, so potudarjali na posvetu in tudi sprejeli smernice za bodoče delo komunistov v tržičkih občinah. — S. B.

Ing. Boris

Kako je kaj z elektri

tovanju in še to je v večji meri odvisno od potrošnikov kakor pa od podjetja, ki prenaša to energijo.

Pri prenosnih napravah ne smemo pozabiti, da imamo poleg stalnih stroškov za samo gradnjo, še vzdrževalne stroške, ki so le v manjši meri odvisni od količine prenesene energije in jih skoraj lahko prištejemo k stalnim.

Rekli boste: »Potem pa sprejemljivih stroškov pri prenosu ni!« O, seveda so. Tu so izgube energije same na prenosni poti. Čim daljša je ta pot, čim večje so količine prenesene energije in čim bolj je obtežena prenosna naprava, tem večje so izgube. Kakor pri tovornjaku. Čim dalje vozi breme, čim teže je to, kar smo mu načoljili in čim slabši je tovornjak sam po sebi, tem več bencina ali naftne bo porabil za pot. No, in kakor moramo pri gibljili-

vih stroških prevoza s tovornjakom računati še na porabo olja, porabo gum, na stroške samega šoferja, tako so pri prenosu električne energije izgube v transformaciji, izgube v daljinovodih, v omrežjih, omksi, induktivni, kapacitivni padci napetosti itd. itd. Vsak izmed teh elementov posredno ali neposredno vpliva na stroške obratovanja.

In če smo pri centralah rekli, da v določenem trenutku vpliva preobtežba na kakovost energije, lahko pri prenosnih napravah ugotovimo nekaj slšnega. Če pri neki napravi prekoracimo njenogornjo zmogljivost, ne bodo samo narasle izgube in s tem stroški, temveč se bo poslabšala kakovost t. j. napetost energije pri potrošniku. In če upoštevamo še to, da naprave ne moremo trenutno in poljubno spremenljivati, da ni

POTROŠNIK V VRTINCU CEN IN MOŽNOSTI

Kar je ceneje

Za 53 odstotkov manj teletine in 79 odstotkov več svinjine, manj peciva in belega kruha, toda več črnega kruha, manj luksuznih predmetov

To so nekatere glavne ugotovitve posebne analize cen na tržišču in prodaje, kar je raziskala posebna služba v Kranju za mesec september. Skok cen na tržišču, zlasti živilskih potrebskih, ki je v poletnih mesecih (upajmo!) zabeležil svoj rekord, je pokazal v septembru že prve »spodrljaje« navzdol.

Tako so bile vrtnine v juliju kar za 68 odstotkov dražje kot lani v povprečju, v avgustu so že padle na 39 in v septembru na 30 odstotkov več kot v lanskem povprečju. Seveda pa med temi nosi zastavo cena krompirja, ki je tudi v septembru za 116 odstotkov dražji kot lani. Celo cenejši kot lani je paradižnik, sveža paprika je padla znova na lansko ceno, nenzatne so spremembe pri cenah maščob, alkoholnih piščic in še nekaterih manj važnih potrebskih. Cene tekstilnim blagom, bodisi bombožnjim kot volnenim, pa so poskobile v septembru pri novih nabavah.

Zbirni podatki iz vseh trgovin dokazujejo, da so v septembru ljudje še več kupovali kot prejšnje mesece. Toda dinarsko merilo ni merilo količine in kvalitete blaga. Na splošno ugotavljajo, da se ljudje zatekajo k cenejšemu, čeprav manj kvalitetnemu blagu. To velja ne le za oblačila, pohištvo itd.,

marveč tudi za prehrano. Tečejo meso, ki je v lanskem povprečju pomenilo 26 odstotkov celotne potrošnje mesa, se je sedaj znižalo na 13 odstotkov, ali bolj konkretno v mesecu avgustu za 53 odstotkov kar je v težini pomenilo 96.000 kg. Hkrati pa so potrošniki kupili v istem mesecu okroglo 82.000 kg ali 79,5 odstotkov več svinjskega mesa, ker je to znatno cenejše. Najbolj pomislna vredno pa je, da se je potrošnja mleka znižala v avgustu za 21,9 odstotkov ali za 384.000 litrov. K. M.

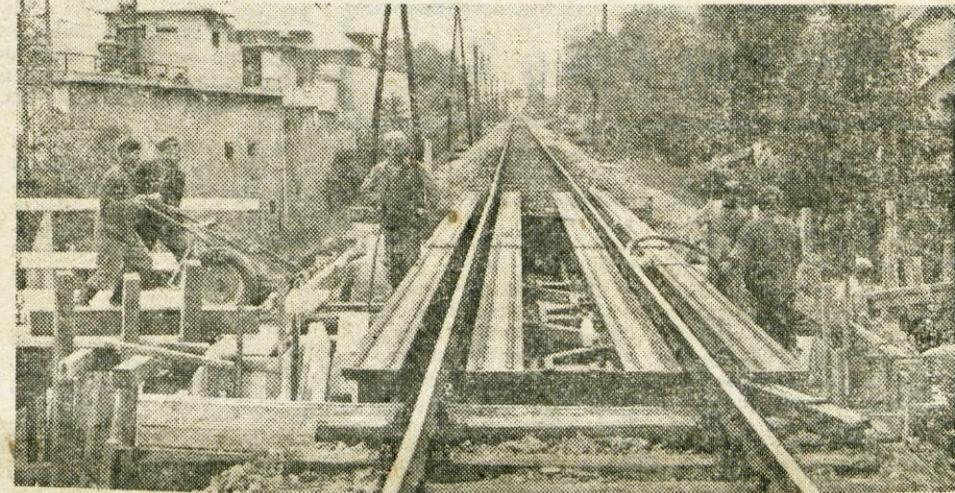
Na Voglu že 125.000 turistov

Odkar je pred dobrimi 15 meseci začela obravnavati žičnica-nihalka na Vogel, se je poslužilo že nad 125.000 potnikov. Samo v letosnjih devetih mesecih se je prepečljalo v obe smeri nad 166.000 potnikov. Vlečnica, ki je začela obravnavati v začetku januarja letos, pa je do konca maja prepeljala blizu 113.000

smučarjev.

Pred dnevi so začeli graditi še novo vlečnico, ki bo dolga 620 m in bo imela zmogljivost 910 oseb na uro. Se to zimo bodo postavili tudi manjši snežni traktor, ki ga bodo uporabljali za vzdrževanje naprav in smučišč ter za reševanje.

J. P.

Jesenški prometni vozli delajo preglavice mnogim organizatorjem. Med drugim gradijo se daj tudi nov podvoz na desto Bratov Rupar, ki naj bi olajšal prehod in preprečil mnoge nesreče na tem kraju. Tu postavljajo betonske nosilce za progo, ki bo tekla nad cesto, skozi most pa bodo položili tudi kabel za visoko napetost železarne.

Valenčič:

ko na Gorenjskem?

ha že enodnevna obtežba naprave med konico v večernih urah (industrija, pisarne, trgovine in stanovanja) in najnižjo obtežbo tako imenovano »dolino« v nočnem času od 1. do 3. ure v razmerju približno 3:1, potem vidimo, da je lahko ista naprava enkrat n.pr. preobtežena za 25 odstotkov in še v istem dnevu izkoriscena le z 41,7 odstotka.

Tako smo se v glavnih obrisih pomenili o težavah pri proizvodnji in pri prenosu električne energije. V podrobnosti se nismo spuščali, ker bi nam to spremenilo značaj spisa, le glede nekaterih lastnosti električne energije v pogledu njene kakovosti bi omenili, da sta napetost in frekvenca v povezaniem energetskim sistemom odvisna od zmogljivosti vsega sistema in od njegovih največjih proiz-

vodnih enot.

In kakšna sredstva so potrebna za zgraditev elektroenergetskih naprav? Investicije na inštalirani KW so sicer odvisne tudi od velikosti naprave t.j. od njene zmogljivosti, vendar se gibljejo pri današnjih cenah za

trične energije. Če upoštevamo vse, kar smo povedali o vplivih na same stroške energije, potem nam bo takoj razumljivo, da ni vseeno kakšne količine energije kupec porabi, kdaj jo porabi in v kakšne namene jo porabi. Ker moramo imeti n.pr. za vsak kilovat kuhalne plošče pri posameznem odjemalcu, ki ga ta po svoji volji in potrebi s stikalom priključi na omrežje v kateremkoli dnevnem času, tudi v času največje obtežbe proizvodnih,

	din/KW ca.
hidroelektrarne	250.000—400.000
termoelektrarne	200.000—300.000
prenosne naprave za napetost 220 kV	20.000.000
za napetost 110 kV	17.000.000
za napetost 35 kV	11.000.000
za napetost 10 kV	5.000.000
za napetost 380 V	2.400.000
transformatorske postaje in stikališča	12.000—30.000

Vse doslej smo pregledovali razmere le s stališča lastnih stroškov distributerja električne energije. Zdaj pa si oglejmo stvar še malo z druge strani t.j. kako pa gledamo napram kupcu elek-

prenosnih in napajalnih naprav, stalno na voljo 1 kW energije, lahko rečemo, da moramo zaradi te kuhalne plošče zgraditi vse naprave do električne centrale s približno skupno investicijsko

Prevelik kos kruha

V večini delovnih organizacij družbenih služb so si že v začetku leta privoščili 20 do 30 odstotkov višje prejemke ne glede na produktivnost dela in zmogljivosti občinskega proračuna.

To so med drugim ugotavljali na občinem zboru občinskega sindikalnega sveta Skofja Loka, ki je bil v torek. Častna izjema pri tem, kot je v poročilu povedal predsednik ObSS tovarniški Peter Finžgar, je podjetje Kroj, ki je vzporedno z povišanimi osebnimi dohodki povečalo tudi produktivnost in celotni uspeh, dobro so začeli tudi v kolektivu Avtokovinar, Niko Ratitovec in Pekarija.

Prav tako je bilo slišati na občinem zboru resno zaskrbljenost zaradi poslovanja gospodarskih organizacij na

sploh. Rentabilnost poslovanja se je letos celo znižala za 6 odstotkov v primerjavi z lanskim letom. Tako je bilo lani na vsakih 100 dinarjev vloženih sredstev ustvarjeno 33, letos pa le 30 dinarjev produkta.

Precej so govorili tudi o nagrajevanju po delu. Tudi tu, kot so menili, je še velika skrivena rezerva, kajti stimulativno nagrajevanje, kjer so ga pravilno uveljavili, je kot osrednji vzgon k večji produktivnosti in izboljševanju gospodarjenja na sploh.

K. M.

Kako izkoreniniti nezaupanje

S posvetovanja obrtnikov

KRANJ, 29. oktobra — Na povabilo republike gospodarske zbornice in republikega odbora sindikata storitvenih dejavnosti se je danes zbral v dvorani skupščine občine Kranj skoraj 200 zasebnih obrtnikov in predstavnikov družbenih obrtnih organizacij iz petih gorenjskih občin. Vodja službe storitvenih dejavnosti Gospodarske zbornice Slovenije Ivan Brumen je v uvodu zbranim obrazložil osnovne značilnosti položaja obrti po gospodarski reformi ter nakazal nekatere spremembe, ki si jih ta dejavnost v bližnji prihodnosti lahko še obeta.

Gorenjska ima sorazmerno dobro razvito obrt, saj je na njenem področju deluje 185 družbenih obrtnih organizacij in 900 zasebnih obrtnikov. Kljub temu ta dejavnost ne zadošča za potrebe industrije in prebivalstva na tem področju in bi jo bilo potrebno zelo okrepliti in razširiti. Ker je bil osnovni namen današnjega posvetovanja podrobno osvetlitvi ovire, ki preprečujejo razvoj obrti, so udeleženci razprave iz vrst obrtnikov govorili predvsem o svojih težavah. Navajali so

izredno težko oskrbo s surovinami, predvsem v kovinski stroki, pomanjkanja naraščanja, razširjeno šumarsvo, neurešeno vprašanje pokojninskega zavarovanja za zasebnike, medfazni prometni davek v zasebni obrti itd. Iz vseh prispevkov k razpravi pa je bilo mogoče razbrati tudi to, da vlada pri obrtnih delavcih dokajšnje nezaupanje, ki ga je zapustil dolgoročni negativni odnos do obrnštva, ki ga bo mogel izkoreniniti le s prepričljivimi in učinkovitimi ukrepi.

KULTURNE USTANOVE RADOVLJIŠKE OBČINE

Pred novo sezono

Pri Zvezni kulturno prosvetnih organizacij v Radovljici so že sprejeli okvirni program dela za prihodnje delovno obdobje. Pred dnevi ga je obravnaval svet zvezze in priporočil komisijam ter organizacijam, da na osnovi izdelanega osnutka čimprej pripravijo program za posamezne dejavnosti in zvrsti dela. To so predvsem igralsko-amaterska, glasbena, likovna, klubnska in knjižničarstvo.

Da bi že v začetku sezone spodbudili k delu ljudi po kulturnih organizacijah, so

predvideli v novembru in decembru več seminarjev in pogovorov, in sicer z vodji dramskih skupin in režiserji ter za klubsko delo. Vse kulturne organizacije bodo pripravile delovne načrte in jih sprejemale v novembru na občnih zborih in letnih konferencah. Občni zbor občinske zveze bo v januarju.

V minuli sezoni je bilo delo kulturnih organizacij zelo uspešno. Občinska zveza je našla primerno v spodbudno obliko sodelovanja s Svobodami in s prosvetnimi društvi. Tako so izvedli tudi vrsto skupnih akcij, med

njimi dramsko revijo, glasbeni festival in več seminarjev. Najbolj razgibano in plodno je bilo razdobje od januarja do julija 1965. V tem času se je zvrstilo v radovljški občini 65 dramskih uprizoritev, 68 koncertov, 48 nastopov instrumentalnih skupin itd.

J. B.

Profesor Vilko Rus

Kranjčani so v torku v velikem številu spremili na poslednjo pot profesorja Vilka Rusa, katerega bogato in plodno življenje se je izteklo v soboto, 23. oktobra. Rodil se je 28. maja 1901 v Kranju, kjer je končal gimnazijo in nato romanistiko na Univerzi v Ljubljani. Kot pedagog pa ni bil samo odličen romanist, ampak tudi slavist, ljubitelj materinščine, ki jo je z veliko ljubeznijo

in znanjem posredoval svojim učencem na številnih službenih mestih po Jugoslaviji, nazadnje v Kranju na dveh gimnazijah in v ekonomski srednji šoli. Vseskozi je bil prof. Rus napreden mož; med fašistično okupacijo je bil tudi v internaciji v Renicci in Padovi.

Vsi, ki so ga poznali kot človeka in kot pedagoga, ga bodo ohranili v trajnem spominu.

Počastili so pesnikovo obletnico

Osnovna šola Simon Jenko v Kranju je kot nosilka pesnikovega imena na izjemno prisrčen način počastila 130-letnico njegovega rojstva, hkrati pa tudi 100-letnico izida njegovih »Pesmi«.

Proslava je bila v sredo, 27. t.m., v dvorani kina Center, kjer so mali deklamatorji, pevci in govorniki prikazali ne le Jenkovo človeško, pač pa tudi pesniško podobo. Slike na projekciji-

skem platnu pa so skoro desetstotim mladim srcem pričarali podobo krajev, ki so navdihovali Simona Jenka pri ustvarjanju njegove razpoloženske lirike. Na neutrudljiv, a hkrati nazoren način, so se mali poslušalci zares intimno približali nežnemu pevcu Sorškega polja. Bila je lepa in dostojna počastitev Simona Jenka. C. Z.

Likovno razstavno delo v blejski festivalni dvorani stopa v peto leto. Štiriletna doba priejanj sezonskih razstav med turistično sezono od maja do oktobra obsega dokaj bogat izbor razstav avtorjev različnih smeri. Zadnjo letošnjo razstavo so zaprli sredi oktobra.

V tej razmeroma kratki, a plodoviti dobi si je likovna komisija Zveze kulturno prosvetnih organizacij občine Radovljica pridobila dragocene izkušnje. Začetek pred štirimi leti je bil težak in zvezan s številnimi ovirami. Pravzaprav pa doba priprav za redno likovno delo sega na skupni razstavi tudi likovniki celotnega gorenjskega območja; priredili pa so že drugo razstavo likovnih del mladih ustvarjalcev. Posameznim razstavam so se tako pridružili še kolektivni nastopi.

V lanskem letu je prirediteljem prvkrat uspel, da je s slikarjem redno nastopal tudi kipar. Razstavni prostor že sam na sebi omogoča takšne skupne razstave, ker je dovolj razsezen, zato se plastike v prostoru zelo prilegajo in ga tudi primerno izpolnijo.

Tudi letošnji razstavni program je bil obsežen. Od aprila do oktobra se je zvrstilo deset razstav, dve pa je priredil v zgornjih prostorih Gorenjski muzej iz Kranja.

Pred kratkim so Kamničani iskreno čestitali k 70-letnici vneti zbirateljici dokumentov kamniške preteklosti in ljubiteljici lepih umetnosti Franici Kratnarjevi. Izrazom hvaljenosti in zahvale za njeno pozrtvovalno sodelovanje pri kamniškem muzeju, turističnem društvu, gledališkem odru in drugih društih, se pričuje tudi naš GLAS, saj je Gorenjski Glas že takoj v svojem začetku našel v njej prvo sodelavko iz Kamnika, ki mu je s poročili in dopisi pomagala utrati pot v kamniški končec. Jubilantini leta niso vzela njene delovne vneme in še vedno rada poseže po čopiču. S svojimi risbami, akvareli in olji je večkrat sodelovala na kolektivnih razstavah kamniških umetnikov, radi pa bi videli njena dela tudi na samostojni razstavi.

Bled je žarišče

likovne dejavnosti

Blejske razstave so prireditelji pripravljali po vnaprej pripravljenem načrtu za celo sezono in po načelnemu izdelanem konceptu razstavne politike. Blejska galerija ni nikakšna poklicna institucija, marveč poteka celotno organizacijsko delo na povsem amaterski osnovi. Zanimiva je pri tem ugotovitev, da je Bled postal močno žarišče likovne dejavnosti na Gorenjskem in je nekajkrat pridobil likovnike celotnega gorenjskega območja za skupni nastop na blejski razstavi gorenjskih likovnikov. Prav tako uspešno je bilo nekaj časa sodelovanje z jeseniškim Dolikom, posebno pa z Gorenjskim muzejem v Kranju. Zveza kulturno prosvetnih organizacij je letos izdala tudi katalog s programom razstav.

Že v preteklih letih je bilo več srčanj občinstva in ustvarjalcev na predavanjih in pogovorih. Lani so v petih krajev občine posredovali obiskovalcem prikaz razvoja slikarstva v ciklus predavanj, pri čemer je sodelovala Narodna galerija iz Ljubljane. Tudi delavska univerza Radovljica je pripravila več razstav v starici radovljški graščini. J. Bohinc

100-letnica Pierza

kraja v Minnesoti, ki ima ime po Slovencu Pircu

Ko je 50-letni župnik Franc Pirc leta 1835 iz Podbrezij odšel v Ameriko misjonarit med Indijance, je svojemu nasledniku zapustil udobno župnišče in veliko drevesnico, iz katere je menda lahko oddal do 8000 drevesc vsako leto. Slovencem je Pirc napisal prve knjige o naprednem sadjarstvu in si je zato pridobil vzdevek »oče umne sadjereje na Kranjskem.«

V Ameriki je ob Michiganskem jezeru prvi oral ledino in sadil sadra drevesca, seme pa je dobival iz domovine.

Se bolj pa se je proslavil v novi ameriški državi Minnesota, ki se je leta 1849 priključila Združenim državam. Tu ga je oblast imenovala za komisionarja za naseljevanje pokrajine ob gornjem Mississippiju. Ustanovil je še mnogo naselij, med njimi St. Cloud, ki je danes lepo in napredno mesto. Naseljenici so Pircu imenovali »oče mesta St. Clouda.« Že leta 1855 so odšli prvi slovenski izseljeni iz Gorenjske v Minnesota, med njimi tudi Pirčeva sestra iz Podbrezij, še več pa

se jih je izselilo leta 1865. Ustanovili so naselje Kaintown (Kranjsko mesto) pri St. Cloudu.

Leta 1865 je Pirc izbral naseljencem novi prostor z bogato orno zemljo. Imenoval ga je Rich Prairie — Bogata Poljana. To je bilo tudi njegovo zadnje službeno mesto od 1870—1873, ko se je, 88 let star, vrnil v rodni Kamnik. Leta 1894 so ta kraj preimenovali v Pierz, kakor se je Pirc podpisoval v Ameriki in tudi v začetku v domovini, ko pravopis še ni bil urejen.

Letos je Pierz proslavil stoletnico. Sicer je to manjši kraj z 2000 prebivalci na področju fare, ima pa gimnazijo s 420 dijaki (kot pri nas 4 višje razrede!) in veliko športno dvorano, ki nosita naziv »Pirčeva spominska gimnazija.« Ob stoletnici je tamnošnji župni upravitelj Rev. Robert Voigt napisal zgodovino kraja v knjigi z naslovom »Pierzana.« Knjiga ima 100 strani in je bogato ilustrirana. V uvodu je »življenjepis Franca Pirca, med tekstopom pa sta po dve slike Kamnika in Ljubljane ter podbreško župnišče, ki ga je leta 1832 zgradil Pirc in je zaščiteno kot kulturno zgodovinska zgradba. Zanimivo je, da je bil prvi Pirčev naslednik leta 1873 v Rich Prai-

rie — sicer samo eno leto — Janez Pavlin iz Podbrezij. V Pierzu so v pripravah za proslavo stoletnice zgradili dom za onemogoč občane, ki so ga imenovali Marijina vila, zgrajen pa je ob Kamniški cesti — Kamnik Street.

Pirc sam in njegovo delo predstavlja del zgodovine države Minnesota. Zato so ob stoletnici njegovega prihoda v te kraje postavili Piercu velike spomenike v St. Cloudu in v Belle Prairie, kjer sta na spomeniku povezana grba Kranjske in Minnesota. Tako je Pierz še danes živ glasnik svoje male domovine v velikem svetu.

»Kamniški zbornik« bo v letosnjem številki, ki bo izšla ob koncu leta, objavil daljši sestavek o Pirčevem življenju in delu.

Namesto 5 vprašanj: BLED IN SVETOVNO PRVENSTVO

Od 8. do 11. septembra 1966 bo na Bledu svetovno prvenstvo v veslanju. Ker smo dobili od več bralcev vprašanja v zvezi z Bledom odnosno organizacijo tega tekmovanja, smo se odločili, da posvetimo temu malo več pozornosti. Poizkušali bomo prikazati Bledu z več plati in tako pomagati našim bralcem ustvariti sliko o tem, zakaj je Bledu izbran za gostitelja in morda tudi o tem ali bo zmogel to zahtevno nalogu.

Dežela kranjska nima lepšega kraja

O lepoti Bledu in njegove okolice res nima smisla pisati. O tem je dovolj povedal že Prešeren z besedami: Dežela kranjska nima lepšega kraja, kot je z okolico ta, podoba raja. Poglejmo raje malo, kakšno je podnebje na Bledu...

Bled ima zdravo blago subalpinsko klimo z najdaljšo kopalno sezono od alpskih letovišč. Temperatura vode je od sredine junija do sredine septembra 22°C. Srednja meseca temperatura je 19°C. Tudi deževnih dni je v poletnih mesecih malo. Največ jih je v septembru — trije, a najmanj v juliju — povprečno eden. Avgust je mesec, v katerem je najmanj oblačnih dni. V povprečnem izračunu jih pride 0,7.

Sir Humphry Davy je že

Emblem svetovnega prvenstva v veslanju, ki bo prihodnje leto na Bledu

leta 1818 zapisal, da je to najlepša dolina v Evropi. Leta 1855 je Švicar Arnold Rütti ustanovil na Bledu svoje zdravilišče, ki je v štiridesetih letih delovanja prineslo

Bledu svetovni sloves. »Smaragdno jezero« od tedaj vabi vsako leto števine turiste z vsega sveta med temne gozdove Jelovice in Pokljuke pod mogočnim Triglavom.

Prenočišča

Zelo razvit turizem na Bledu je porok, da bo mestec lahko nudilo vsem udeležencem svetovnega prvenstva res dobre pogoje bivanja. Znani blejski hoteli lahko sprejmejo čez 1000 gostov. V času prvenstva bodo izrabljeni še številni počitniški domovi in hoteli v okoliških krajih.

Grand hotel Toplice ima 202 postelji in še v dependancah Jadran 82, Trst 90 in Kortan 29 postelj. Hotel Jelovica ima 240 postelj, a poleg tega še v dependancah: Mežaklja 76, Blegaš 36, Bogatin 26 in Lovec z 20 posteljami. Park hotel ima 220 postelj. Hotel Krim ima 55 postelj in v dependancah Vila »Maj« 15, Vila »Moj mir« 21 postelj. Hotel Triglav pa ima 114 postelj.

Camping Zaka na Bledu sprejme 600 šotorov, a razen tega je zagotovljenih v privatnih turističnih sobah okoli 1500 prenočišč. V bližini Bledu so številni kraji, ki bodo nudili svoje usluge udeležencem prvenstva: Lesce 4 km, Radovljica 6 km, Ribno 3 km, Podvin 10 km, Pokljuka 16 km itd...

Izletne točke

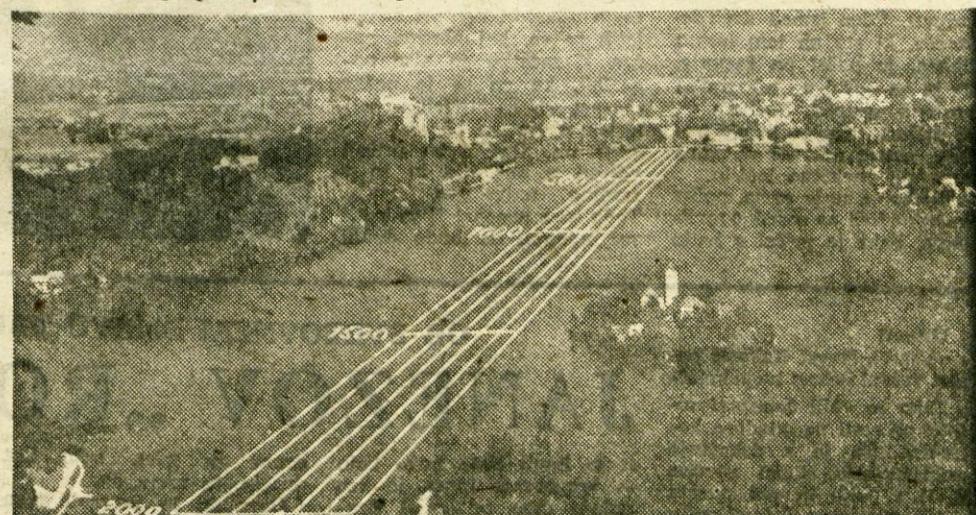
Poleg številnih najbližjih izletniških točk v neposredni bližini Bledu je mestece povezano z modernimi cestami tudi z ostalimi pomembnimi kraji. Bohinjsko jezero je od-

daljeno 28 km. Izlet do Kranjske gore (39 km) in Trente (65 km) je povezan po idilični gorski cesti preko Vršiča. Do železarske Krope je le 15 kilometrov, a simbola naše borbe Begunj 7 km. Tem mestom lahko pripisemo še Kranj (29 km) in Škofje Loko (40 km), mestci z bogatimi etnografskimi posebnostmi in zgodovinskimi spomeniki. Za motorizirane turiste tudi niso preveč oddaljeni Ljubljana, Postojna, Lipica in jadranska obala.

Veslanje

Blejska veslaška proga je med najboljšimi na svetu. Jezero je dolgo 2200 in široko 1300 metrov. Največja globina je 30,6 m. Nadmorska višina 475 m.

Prve regate na jezeru so bile že leta 1905, a prvo večje tekmovanje je bilo leta 1930 — državno prvenstvo. Isto leto je bila na Bledu tudi mednarodna regata v kateri so se naši veslači srečali z gosti iz sosednjih držav. Veslanje je po tem razmahu kmalu propadlo.

Blejska proga je med najboljšimi na svetu. Znane so že diskusije o realnosti plasmaja na olimpijskih igrah v Toklu, kjer so bile posamezne posadke zaradi tokov v boljšem položaju. Na Bledu ne more priti do teh težav. Za vse nastopajoče bodo enaki pogoji

Leto 1950 je rojstno leto tradicionalne mednarodne blejske regate. To leto obenem pomeni tudi mejnik v razvoju blejskega veslanja. Blejski veslači so se kmalu uvrstili med najboljše v državi in pričeli dosegati vidne uspehe tudi na terenih izven meja svoje domovine.

Najpomembnejša veslaška prireditev na Bledu je bilo do sedaj Evropsko prvenstvo za moške in ženske leta 1956. O tedaj naprej so na Bledu vsako leto najrazličnejša tekmovanja. Bledu si je pridobil v svetu sloves. Blejčani so postali znani, kot odlični gostitelji in organizatorji in kar je v športu še važnejše — odlični tekmovaleci. Največje priznanje jim pomeni vsekakor podelitev organizacije za

II. svetovno prvenstvo v veslanju.

Veslaški klub je bil ustanovljen na Bledu leta 1950. Tedaj so domačini prvič zavestali v tekmovalnih čolnih. Prvi naslov prvakov, ki so jih dosegli na državnem prvenstvu so bili presenečenje celo za domače tekmovalece. Še posebno je presenetila ekipa osmerca, ki je leta 1963 postal državni prvak. Čez eno leto je ekipa že predstavljala jedro jugoslovanskega osmerca, ki je osvojil bronasto medaljo na evropskem prvenstvu v Amsterdamu. Istega leta je osvojil ta osmerec tudi četrto mesto na olimpijskih igrah v Tokiu.

Priprave na prvenstvo

Komite za organizacijo svetovnega prvenstva je že začel z delom. Narejeni so že hangarji, start in cilj in urejene proge. Urediti morajo samo še nekatere podrobnosti in jezero bo za prvenstvo nared. Blejčani računajo, da bo do konca leta že vse urejeno.

Organizatorji pa so naleteli

čunajo, da bodo vseeno uspeli. Uspeti morajo, saj je na tehnicni ugled naše države.

Vsak teden se vrste sestanki komisije za organizacijo prvenstva. Plakate za prvenstvo so že dali v tisk, izdelali kratki film o Bledu, ki ga sedaj že predvajajo v Nemčiji. Film bo potoval tudi do ostalih držav.

Poseben program pripravljajo tudi zabavišča. V času prvenstva bodo nastopi najboljših jugoslovanskih folklornih ansamblov. Vrstile se bodo najrazličnejše prireditve.

Svetovno prvenstvo na Bledu ne bo pomenilo samo veliko športno prireditve, ampak tudi veliko turistično manifestacijo za vso državo. Zaradi tega pričakujejo organizatorji, da bodo naleteli pri vseh organizacijah, podjetjih in ustanovah na vso podporo, saj je tako veliko prireditve mogoče izpeljati s skupnimi močmi.

P. Colnar

Iz blejske zgodovine

Leta 1004 je nemški cesar Henrik II daroval sedanje blejsko področje briksenškemu škofu Albuinu. Na gradu, ki tiči na skalni nad jezerom, so domovali stoletja nekdanji blejski gospodarji. Upravo nad ozemljem so prepuščali svojim vazalom, ki so samovoljno vladali...

Leta 1803 je postal Bledu z odlokom dunajske dvorne komisije državna last. V času francoske vladavine je bil last francoskega imperija. Last avstrijskega cesarja je postal zopet leta 1813. Ta ga je posedoval do leta 1838, ko so ga prevzeli ponovno briksenški škofje. Ti so ga leta 1858 prodali meščanom. Tako je minila velika doba blejskega gradu. Ostal je le še zgovorna priča nekdanje moči in slave blejskih gospodov.

Cesta pod Golicom

Komunalno podjetje Jesenice je znova pričelo z urejanjem ceste Pod Golico. To delo so pričeli že pred meseci. Toda hudourniška voda ob zadnjem večjem deževju je napravila veliko škode. Odnesla je večje kolčine navoženega peska in ga delno nasula takoj, da je cesta prav težko prevozna. Odločili so se tudi, da bodo cesto razširili in ob njej uredili več parkirnih prostorov. — B. B.

Telefon je zazvonil. Dežurni poklicni gasilec je dvignil slušalko in poslušal drhteč glas. Pridite takoj! Pri nas gori! Otrok je v goreči hiši, ne moremo ga rešiti, ker je vse v plamenih! Fantje v belih čeladah so poskakali v avtomobil in že se peljejo proti kraju, kjer je požar. Gasilska sirena neusmiljeno »zavija« skozi polnočno temo.

NEPREVIDOST NA PRVEM MESTU

V letnih ali mesečnih počilih vidimo, da dobra tretjina požarov nastane prav zaradi neprevidnosti. Za tem pa pridejo šele gradbene pomajkljivosti in otroške igre. Zaradi tega se večkrat momimo, ko mislimo, da največ požarov nastane zaradi otroške igre, ker »pač starejši znamo svojo neprevidnost ne-kako »zakriti«.

Pri pospravljanju skladiča sta se razbili dve steklenici, v katerih je bilo parketno loščilo. Nič nenavadnega, kajti to se lahko vsakemu pripeti. Eden izmed dveh delavcev, ki sta na tem mestu delala, je odšel po žaganje, da bi ga posul po tekočini in kasneje pometel. Medtem pa je prižgal cigaretino in nič hudega sluteč odvrgel vžigalico prav na parketno loščilo.

Bliskoma se je vnelo, požar se je razširil na sosedne predmete. Fant je pričel s haljo

gasiti, prišli so še drugi delavci. Nastala je panika. Enainpetdeset gasilcev iz poklicnih in industrijskih enot je s težavo proti večeru požar pogasio.

OTROK BI SE ZADUŠIL

Skupina otrok se je igrala »indijance«. Na koncu puščice na loku so imeli navezano krpico, ki je bila namočena v bencin in preden so jo izstrelili, so jo z vžigalico prižgali. Ena izmed puščic je zadela tudi »otrokov zaželenjeni cilj. Priletela je naravnost na gospodarsko poslopje. Otrok se je ustrašil očetovih udarcev, ker pri osmih letih že ve, kaj pomeni požar. V začetku ga niso pogrešali, ko pa se je požar razvlnil, so ga pričeli klicati in iskatki. Na vse klice ni bilo odzvora. Gasilci so pričeli vdirati v poslopje in to v sredino največjega ognja. Toda brez uspeha! Niso imeli več upanja, da bodo dobili

živega iz zgradbe. Ker je zgoraj že vse pogorelo, so pričeli iskatki še v spodnjih prostorih.

Med zaboji so našli že na pol mrtvega otroka, ki je bil pokrit z vrečo. Ko so ga kasneje vprašali, zakaj je to napravil, je dejal:

»Skril sem se zaradi tega, ker sem se bal očetovih udarcev!«

Toda sedaj vsi očetovi udarci in vse ostalo ni moglo rešiti več milijonske škode, ki je pri tem nastala.

OBVEŠČANJE — NEZADOSTNO

»Poklicna četa tu, prosim!«

»Takoj prideš k nam, ker se je vnela hiša!«

Telefonska zveza je s tem prekinjena. Dežurni gasilec naj sedaj ve, kje je tisti »K NAM«.

Drugi zopet povedo kje gorri, vendar pa ne razložijo, kaj gori, kakšen je obseg požara, kdo kliče, s katere telefonske številke in podobno. Medtem, ko se gasilska enota pripravlja za odhod, lahko

posreduje dežurni vodji enote vse podatke in on potem med potjo napravi približni načrt gašenja požara. Marsikdaj ljudje mislijo, če bodo to pripovedovali po telefonu, da bodo zato gasilci prišli kasneje, na požarno mesto, vendar pa to ne drži! Včasih se tudi primeri, da jih nekdo kliče z namenom, da ne bi ponoči »preveč zaspali«. Vendar pa vedo poklicni gasilci povedati, da takoj spoznajo, kdaj je zares požar in kdaj se hoče kdo ponorčevati iz tako resnih stvari.

IN NA KONCU NEKAJ ŠTEVILK

- Lani so kranjski gasilci 52-krat posredovali. V istem letu je bilo zaradi požarov okrog 140 milijonov škode. Do sredine tegov meseca je bilo 31 požarov in 88 milijonov škode
- Poleg tega so lani reševali 118 prometnih nesreč.
- Letos so trikrat sodelovali v poplavah, več ljudi so rešili iz Save živil ali mrtvih, enega celo iz apna.
- Požari najpogosteje nastajajo v ponedeljkih. Po urah so največkrat od 10. do 14. ure. Najnevarnejši pa je meseč marec in največkrat tudi maj, ker je sezona izletov v naravo in zaradi tega nastajajo gozdni požari. — J. Jarc

Ustavi!

»Ustavi, šleva! Kako si postal važen! Pokaži tvoje kolo!«

Tako so vpili Janezovi sošolci ob cesti na mladega koliesarja. Ta je z dokajšnjo nespretnostjo stisnil zavore, zavil s ceste in pol ducata radovednih glav se je sklonilo nad vozilom. Najprej je vsak preizkusil zvonec, zatem zavor... In potem pa kar po vrsti: »Se smem samo malo?« Vsak se je peljal do ovinka savskega mostu in nazaj.

Sele zatem se je Janez opomnil in začel:

»No vidite. Zakaj se tudi vi ne potrudite, da bi si kupili kolo. Lani sem se odločil. Kolikokrat ste vi šli v kino, zapravljali denar za pištole, se šli kavboje in indijance, jaz pa sem zbiral staro železo, in papir, pomagal pobirati krompir po njivah in vse kar sem zasluzil in dobil, sem dajal na knjizico.

»Kaj se boš hvalil! Očka ti je dal!« mu je očital eden. »Več kot polovico sem zbral sam — točno 16.735 dinarjev« se je odrezal Janez. Le ostalo mi je dal očka. Tako sva bila tudi zmenjena,« je dodal samozavestno.

Ves šesti razred je naslednji dan govoril o Janezu, ki

OB SVETOVNEM DNEVU VARČEVANJA

JANEZOV „ROGOVC“

si je kupil čisto novo kolo — »rogovca«. Janez je vse zadnje čase odklanjal društvo kavbojstva in potepanje. Dostikrat so mu rekli šleva. Toda kar čez noč je pokazal, kaj je s svojo pridnostjo in varčnostjo dosegel. Celo tovarišica v šoli ga je poohvalila, ko je zvedela za to. Mnogi so se odločili, da bodo po Janezovem vzgledu začeli varčevati in skušali priti do prav takega »rogovca«.

LIZIKA IN...

V učilnici tretjega razreda je nastal smeh, preprič in končno — jok, ki je pokvaril ves odmor in malico. Marinka je tisto jutro prinesla 7 dinarjev in prosila, da ji kolegica vzame in vpiše v zvezek. Ta se je čudila. »Kaj pa je to, sedem dinarjev? Poglej, ondan mi je ta prinesla kar tri jurje! Še nikdar nisem vpisovala tako malo,« se je branila. Toda Marinka ni popustila. Mama mi je včeraj dala za liziko, ker sem dobila petico v zvezek. Jaz pa bi rada imela

denar za izlet, tako kot drugi,« je vztrajala.

Dogodek je privabil tega in onega in mišljenja so bili različna. Nekateri so se smejali Marinki na račun njenih sedem dinarjev in liziki. Marinka pa v jok! K sreči je prišla tovarišica in vse uredila. Pohvalila je Marinko, češ da je sedem dinarjev odtrganih od ust več vrednih za človeka kot pa jurji, ki jih nekdo ima brez svoje zasluge.

DINAR NA DINAR...

Mnogo je takih primerov iz šole F. Prešerna, šole na Primskovem in drugod, kadar sem razgovarjal z otroki, organizatorji in vzgojitelji. Nekateri razredni na šoli F. Prešerna kar tekmujejo, kdo bo imel več na skupni hranični knjižici in že »neujetega zajeta« začno prodajati z razgovori, kam bodo ob koncu šolskega leta šli na izlet. V enem razredu so lani zbrali in prihranili kar 64.000 dinarjev in si lahko privoščili tri dni ročovanja ob Jadranu.

Hranilne knjižice pa so se uspešno uveljavile tudi v nekaterih delovnih koletivih. Tako ima v podjetju Vino Kranj vsak tretji hranilno knjižico in kot pravijo, marsikater dekle si je tako privarčevalo za rjuhe, ondeje — del »bale«, kar je v ponos vsake neveste. Povsod velja starci pregovor: dinar na dinar — palača, zrno na zrno...

MILIJARDE

Ste kdaj pazili po gostiščih, trgovinah? Ste dobili občutek, da ljudje ne pazijo na denar, da ga imajo na pretek? Da, tak je zunanjšči videž posameznikov ob dolčenih prilikah. Toda za včino velja, da naši ljudje niso zapravljivi, čeprav niti škotsko skopi. To kljub temu, da življenje prav v zadnjih časih ni preveč rožnato. Za primer tile podatki: lani septembra je 43.486 vlagateljev iz naših petih občin imelo na hranilnih knjižicah 3 milijarde 108 milijonov dinarjev, letos pa

46.205 vlagateljev že 3 milijarde in 318 milijonov dinarjev. Se pravi, da se je tudi v zadnjem letu povečalo število ljudi s hranilnimi knjižicami za 2715, skupna vsota prihrankov pa za novih 210 milijonov dinarjev. Prednjačijo vsekakor vlagatelji občine Kranj, ki imajo skoraj polovico vseh prihrankov (1.919 milijonov!), medtem ko v drugih krajih hranilništvo ni tako razvito.

- Toda ob dnevu varčevanja, Janezovo kolo in Minkina lizika in tisočer takli drobci pokazujejo občutek varčnosti in spoštovanje denarja že pri mladih ljudeh. In že to ima velik družben, ne le individualni pomen. Toda danes se vse bolj zastruje tudi varčevanje s skupnimi, družbenimi sredstvi, bodisi od najmanjšega društva, zavoda, delovnega kolektiva do republiških in zveznih organov. In naši ljudje, ki imajo pravilen odnos do denarja, so razumljivo zelo pozorni tudi na širše, družbeno varčevanje in prav zato tudi da je vso podporo tem težnjam.

K. Makuc

*Ne živi
po sreči*

Študijska delegacija v Moskvi

Pred dnevi je prispela v Moskvo jugoslovanska študijska delegacija ZKS, ki jo vodi član izvršnega komiteja CK ZKJ Mijalko Todorović. Tja jo je povabila CK KP Sovjetske zveze.

Hud udarec za Amerikance

Južnovietnamski partizani so pred dnevi zadali ameriškemu letalstvu hud udarec. Pri napadu na dva ameriška oropisca so uničili 47 ameriških letal in helikopterjev. Skodo pa so ocenili na 18 milijonov dolarjev.

Splošna mobilizacija

Jordanski kralj Husein je pred dnevi objavil splošno mobilizacijo. Namen mobilizacije je v tem, da osvobodi Palestine.

Posvet alžirskih voditeljev

V Alžiru je bila v sredo večer sejta alžirskega revolucionarnega sveta pod predsedstvom Huarija Bumediena. Razpravljali so o nekaterih vprašanjih v zvezi s konfreno šefom azijskih in afriških držav.

Papež ne bo potoval

Pred nedavnim so sporočili v Vatikanu, da bo poglavar rimokatoliške cerkve papež Pavel VI. odpotoval 3. maja prihodnje leto na Poljsko, kjer se bi udeležil proslave 1000 letnice krščanstva v tej državi. V sredo pa je vatikanski urad za tisk te vesti demantiral.

LJUDJE IN DOGODKI

»Kitajski problem«

Kitajska vlada je uradno sporočila, da ne bo poslala v Alžir svojega predstavnika na drugo azijsko-afrško konferenco. Opazovalci opozarjajo, da pomeni to le še en korak Kitajske, da bi »mirnila« konferenco, za katero se kaže potreba, z obzirom na položaj, ki je nastal z najnovnejšimi dogodki v svetu.

Za Kitajce je skoraj enako nepritegnivo iti na konferenco, ki bi bila sklicana proti njeni volji ali pa se je ne udeležiti. Lahko se zgodi, da večina

držav zelo negativno ocepi njeno udeležbo. Vsekakor bi to pomenilo še večji politični poraz kot pa enostavna abstinenca.

S svojim uradnim sporočilom Kitajska še vedno upa, da bo uspela preprati tudi »nasprotno stran«, da je odločitev o konferenci brez nje neprimerena. Zaradi tega je Kitajska v sporočilu pustila nekaj »vakuma« za svobodnejše manevriranje. Poudarja le, da se konference ne bo udeležil njen zunanjji minister, dočim sestanka predstavnikov vlad ne o-

menja. Opazovalci menijo, da pomeni ta poteza željo, da bi se ministri za zunanje zadeve na sestanku brez kitajskoga predstavnika lahko sporazumeli, da ne bi prišlo do sestanka na najvišji ravni. V kolikor se ministri ne bi sporazumeli po želji Kitajske, bi imela še vedno možnost, da se pojavi na konferenci v tej ali oni obliki.

Kitajska politika je doživela v zadnjem času celo vrsto neuspehov. V prvi vrsti jo boli njen neuspeh v politiki do Indonezije. Čeprav je glasno razlagala, da pomeni izstop Indonezije iz OZN pričevanje njenih stališč o nepomembnosti te orga-

Nizozemska zahteva izročitev vojnega zločinka

Nizozemska javnost je z ogorčenjem sprejela vest, da je bil vojni zločinec Erich Rajakowitsch, ki je bil v Avstriji obsojen na dve leti in pol zapora, te dni izpuščen na svobodo. Nizozemska pravosodni minister Samkalden je izjavil, da bo Nizozemska zahtevala Rajakowitschevo izročitev, brž ko bo ta vojni zločinec zapustil Avstrijo.

Rajakowitsch je bil v Avstriji obsojen zaradi sodelovanja pri deportaciji 83 židov iz Francije. Nizozemska je že tedaj zahtevala njegovo izročitev, ker je bil Rajakowitsch udeležen tudi pri izseljevanju nizozemskih židov. Brž ko se

je izvedelo, da je Rajakowitsch na svobodi, je komite bivših deportirancev v Auschwitz poslal ministrskemu predsedniku Calsu brzojavko, v kateri zahteva, naj vladata takoj zahteva izročitev Rajakowitscha zaradi njegovega sodelovanja pri deportaciji in uničenju več kot 100.000 nizozemskih židov. Rajakowitsch je imel med vojno vodilno vlogo v tako imenova-

nem uradu za reševanje židovskega vprašanja v Haagu.

Nizozemska se ne more neposredno obrniti na Avstrijo z zahtevo po izročitvi, ker velja med obema državama sporazum, da nobena dežela ne bo izročila svojih lastnih državljanov. Zato bo mogla zahtevati Rajakowitschevo izročitev, ko bo prestopil avstrijsko mejo.

Prednost lažjim

»Tisti, ki je lažji, naj manj plača,« se je odločil lastnik nočnega lokala v nekem italijanskem mestu. Pred lokal je postavil tehtnico, s katero stehta vsakega gosta pred vstopom v lokal. Za vsak kilogram zaračuna 8 lir vstopnine. Pri teži nad 100 kg prina 10 odstotni popust.

Ni nam znano, če pripomore tudi njegova kuhinja k manjši vstopnini.

Pil je in kadil in doživel 120 let

V starosti 120 let je pred kratkim umrl Faraja Tahibli Haim, najstarejši prebivalec Izraela. Haim se je priselil pred 16 leti iz svoje domovine Azarbajdžana v Izrael. Vse življenje je pridno kadil in pil in je bil širikrat oženjen. Vdova, ki ga je preživela, je starca 65 let. Na Haimovem pogrebu se je zbral sedem sinov in štiri hčerke ter večina njegovih 83 vnukov in 30 pravnukov.

Veliko zanimanje

za denar s Churchillovim likom

V angleški kovnici denarja naeden izdelajo okoli milijon kovancev po pet šilingov, s podobo bivšega angleškega premiera Winstona Churchilla. Kovance ljudje sproti razgrabijo. Predstavnik ene največjih londonskih bank je izjavil: »Ne moremo zadovoljiti ogromnih naročil. Sa-

mo majhen odstotek je onih, ki so iskali nov denar po pet šilingov in ga tudi dobili.« Na eni strani kovanca je lik angleške kraljice (brez krona), a na drugi podoba Winstona Churchilla v značilni obleki, ki jo je nosil med drugo svetovno vojno.

● Pri dvajsetih letih nasne zanima, kaj misli o nas svet. V petdesetih letih ugotovimo, da svet sploh ničesar ne misli.

Rezervoar pod Londonom

vode za oskrbovanje velemesta celo do leta 2000.

Načrt predvideva, da bi tehniki opravili globinsko vratanje tudi v koritu Temze. Na njenih obalah bi izkopali vodnjake s filtri; pitno vodo bi potem iz njih napeljali po novem vodovodu na zelo široko področje.

Poleg Londona bi iz tega naravnega rezervoara lahko oskrbovali tudi druga »žejna« področja v bližini (npr. Breshire in Wiltshire).

Rezultati dosedanje vse obsežne polemike, ki se je razplamela med zgodovinarji iz več držav, bodo pokazali, ali je letošnji Kolumbov dan, ki ga že po tradiciji slavijo ob vsaki obletnici Kolumbovega odkritja Amerike v newyorski četrtni Manhattan, bil tudi zadnji.

Se vedno se pojavlja zmeraj več glasov proti hipotezi, da je slavni zemljevid Evrope s kanadskim delom Amerike, narisani leta 1440, nesporoven dokaz, da so Ameriko odkrili Vikingi.

Poleg mnogih osebnosti, ki veljajo za nasprotnike »vikingške« teorije o odkritju Amerike, se je sedaj pojavil tudi John la Corte, predsednik društva za italijansko zgodovino v ZDA.

Opozoril je, da bi mogli dati pravilen odgovor zemljevidu iz preteklih stoletij,

ki jih čuvajo v znameniti vatikanski knjižnici.

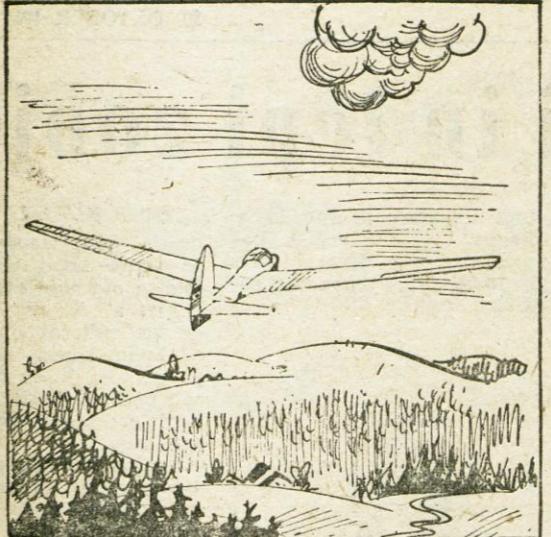
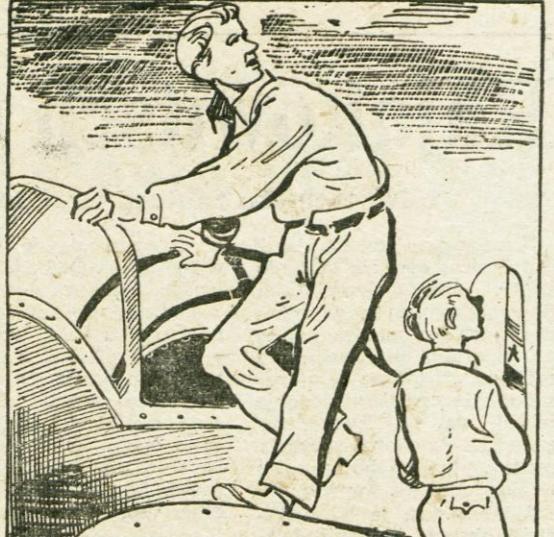
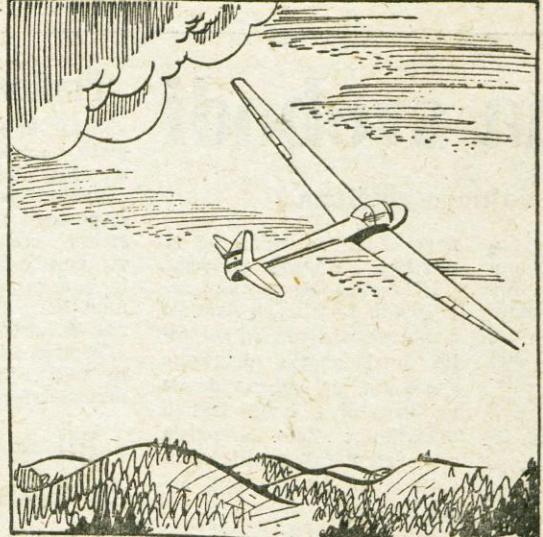
John la Corte je pripravljen sklicati tudi mednarodno konferenco zgodovinarjev. Prepričan je, da bi po vsestranskem dokaznem postopku potrdila, da je bil prav Kolumb prvi Evropejec, ki je priplul do Amerike.

Nekateri evropski znanstveniki pa opozarjajo, da bi mnogi Amerikanci odkritje Amerike kar »odvzeli« Kolumbu in ga pripisali vikingškemu vojskovodji Eriku Rdečemu.

vendar napravila vsaj toliko, da se spopad ni razšril še na druge države in so bile tako kitajske sile, ki so se nakopile na indijskih mejah, prisiljene ostati zares v rezervi.

Kitajska ima sicer zaredi svoje, najmanj kar bi lahko rekli, čudne politike, še celo vrsto problemov. Prav v zadnjih dneh pa so izbruhnili najresnejši in to na njenih mejah, odnosno pri njenih sosedih. Zaradi tega se res ne moremo čuditi, da nasprotuje konferenci, ki bi razpravljala o njih, saj bi morala posredno ali neposredno že s samo razpravo obtožiti tudi kitajska stališča.

- pc

81. Peter je tudi sam začutil, da se letalo hitreje pogreza. Sedež se mu je kar izmuznil nekam navzdol in obvisel v oprnicah. »To je nemogoče«, je pomisliš »tukaj bi se vendar moral dvigati!« Toda kazalec je neizprosno lezel na niže. Minus 2! Dva metra padca v sekundi! Prenehal je krožiti in se naglo oddaljil izpod pogubonosnega oblaka. Kaj naj storiti sedaj? Ali naj se vrne na letališče?

PANORAMA

82. Branko je pravkar hotel potegniti v zrak Čavko. Povzpel se je na krilo in se še enkrat ozri za Petrom. »Fantje, nima smisla! Termike ni več!« je vzkliknil, ko je videl kako se Triglav pogreza. — Fantje so razočarani strmeli proti oblaku, ki se je že precej razlezl. Niso mogli verjeti. Saj je oblak še vedno tu! Pod njim mora biti termika ali pa vsto, kar so jih učili v tečaju, sploh ne drži!

83. »S takim oblakom si pilot ore več pomagati,« je povedal Branko in skriva. »Medtem, ko smo tu spodaj pripravljali zrak z zemlje že dvignil. Sedaj na istem mestu navzdol hladen zrak in prilišno letalo navzdol. Poglejte, ga je že požrlo! Moramo se v smer, kjer je plava. Toda Triglav se je prav tedaj obrnil in poljudu.

84. Peter se je že mislil spustiti na letališče, ko je opazil, kako nastaja zadaj za Orlami nov kumulus. Obšla ga je skušnjava. Ce bi se mogel pritshotipati do njega, potem bi šlo nayzgor. Pogledal je višinomer: še 450 metrov ima višine. Sedem, osem kilometrov lahko prijadrata z njimi. Naglo se je odločil. Usmeril je letalo proti oblačku v daljavji. »Da bi le prišel prej, preden bo pričel razpadati!« je skratal z zobjmi.

Afera

»Planinič«:

»Milijnoarjik« pred sodiščem

Pred kratkim se je v Sarajevu pričela sodna razprava proti predsedniku NK Železničar iz Sarajeva Nusretu Mahiću in njegovim sodelavcem. Ker nogometna afera že dalj časa pretresa našo javnost, objavljam nekaj izvlečkov iz dogajanja.

Za lansko leto je javnost presenetila otožba golmana Železničarja, da se poslužujejo nogometnih kolektivov podkupovanja in tako s prodanjem tekem režirajo celo tekmovanje v I. zvezni nogometni ligi ter varajo številne privržence tega športa.

Ko je vse skupaj že malo zaspalo, je po tretem kolu prvenstva priselo glavno presenečenje: disciplinski sodišče NZJ je izključilo iz lige Železničarja, Hajduka in Trešnjevko. Vsa javnost je pozdravila to odločnost.

Ze čez nekaj dni pa je priselo do reakcije prizadetih klubov. Z izgovaranjem o nepravilnosti postopka in podobnim so, namesto da bi se branili, priceli s splošnim napadom. Vrstile so se izjave o tem, kaj bo če bodo oni spregovorili, da bodo izključeni iz prve lige vsi klubovi.

Pred pritiskom je morala NZJ razveljaviti sklep o izključitvi. Vsi trije klubi so se vrnili v ligo. Kazen za klube je bila, da so jim odvzeli točke v tekmovanju (Železničarju 6, Hajduku in Trešnjevki 5 točk).

Ob aferi se je pokazalo, da nogometna organizacija ne gre v korak z našim družbenim razvojem. V kolektivih

lost družbeno precej vplivnih posameznikov. Te skupine razpolagajo s precejnimi denarnimi sredstvi: Hajduk je dal npr. Železničarju za to, da je zmagal (rezultat je bil 4:0) milijon in pol dinarjev, a Trešnjevka za neodločen rezultat (3:3) kar pet milijonov.

Nogometna afera »Planinič« že več ne zašluži tega imena. V aferi je obtožena cela naša concepcija športnega življenja.

AMERIČANI GRADIJO JEKLENEGA MOŽA ki bo samostojno mislil ...

Skupina ameriških znanstvenikov izdeluje robot, ki naj bi bil popolnoma samostojen. Načrt znanstvenikov je izdelati stroj, temveč napravo, ki bi delovala po človekovi volji in ki bi popolno-

ma samostojno opravljala vse dejano in celo sama ugotovila najprikladnejši gib za dosego kakršega rezultata. Znanstveniki računajo, da jima bo to uspelo že v petih letih.

Načrt izgradnje jeklenega

Kaznjenci rešujejo dekle

»Dolgujem vam svoje življenje,« je izjavila 17-letna Anna Maria Mauser skupini petdesetih kaznjencev iz kaznilnice v Michiganu (Indiana, ZDA), ki leto dni enkrat mesečno dajo svojo kri, da bi jo ohranili pri življenu. Anna Maria je že od svojega šestega leta žrtv neke nezdravljive bolezni, ki onemoči vsega rdečih krvnih teles v njenem kostnem mozgu. Zato mora prebiti vsak mesec po tri dni v bolnišnici, kjer ji dajo tri litre nove krvi. Lani je direktor

Modrost

• Nekateri trde, da se prične življenje v štiridesetem letu, a v resnici se prične v takrat, ko spoznamo, da gre proti koncu.

Anekdot o piseljih

Francoski pisatelj Edmond Velik nasprotnik tehničnih novosti nekega ameriškega agenta, da pogodbo o objavi ene izmed svojih pripovedoval:

»Pogodbo je napisal na malej To naj bi bil prvi literarni oprijed.«

Bogat inozemec, ki je bil velik podatenec francoskega pesnika Verlaina, je zaradi izredno slabih živiljnih skrivnosti, v katerih je pesnik živel. Zato je dal gostilničarju, pri katerej je Verlain jedel, tisoč frankov. Gostilničar naj jih porabi za Verlainovo in mu dejal.

»Imam dobro vest za vas. Gošt je pravkar odšel, mi je pustil 1.000 frankov.«

• Stefi komaj še včeraj. Ali res čas tako naglo hiti? Ni še tako zelo dolgo, ko je bila sama mlada. Ni še tako dolgo, ko je hodila delatno v štirinosemdeset let. Letos jih bo štirinosemdeset. Takrat se je poročila. A že čez štiri leta ji je mož izginil neznanokam. Čakala je, da se bo vrnil. Čakala je, da bo dočakala možev povratek. O, ona dobro ve, kako težko je živeti zniži brez moža in hrepeneti po ljubnini. Vse bi mu odpustila, ko bi se vrnil. A se ni. Zdaj ne upa več. In vendar čas, ki je minil od njenih osemnajst let, ni tako zelo dolg, kakor bi ga moral čutiti po svojih letih. Ne počuti se staro, čeprav ima sina, ki je star že petinštrestdeset let. In ima dva vnuka, ki sta že prava moža, čeprav sta še samca. In ima tri vnukinje. In zdaj ima še pravnuka, tegale pobiča, Stefankinega sina.

• Da, Stefanka! Njo ima najraje. Morda zato, ker vidi v njej sebe. Tudi Stefanka je že marsikaj poizkusila. In bogove, ce se bo tisti njen Nemec umiril? O božiču ga je opazovala. Tako od strani se ji je že večkrat zazdel, kakor da je podoben njenemu ubežnemu.

Zivljenje se ponavljajo, a ljudje mislimo, da se iz roda v rod spreminja. Po zunanjosti se morda res, a po notranjosti se ne. Isto ljudje, isti odnosi, iste usoode. Ce ne v otrokih, v vnukih jih vidiš. A naj bo kakorkoli! Naj Stefanka doživi do ptičice isto, kar je doživelata ona, je življenje ne bo strilo. Tudi nje ni. Kljubovala bo življenu, kakor je kljubovala ona. Spravila bo sinha kruhu. Potem bo imela vnuka, kakor jih ima ona. Morda bi imela tudi pravnuka. Zivljenje njene krvi se bo nadaljevalo. Spoznala bo, da ni bila mrtvo drevo in da živi v svojem potomstvu. Srečnejša bo kakor ljudje, ki imajo vsega dovolj in preveč, a nimajo otrok. Bolje nezakonski otrok, kakor občutiti na starost, da si mrtva veja in da boš v resnici odmrli, ko te ne bo več. Ko si star, te svari občutš, čeprav si v mladih

letih, kadar je bilo hudo, zavidal ljudem brez otrok in njihovemu brezskrbnemu uživanju. Ni, ti ljudje se še ne zavedajo, kako jih bo težko na starost, ker so na račun brezskrbja branili otrok. Ne bo jih hudo zato, ker bi morda otroke potrebovali za oporo. Take opore najbrž ne bodo potrebowni. A hudo jih bo, ker so se gnali za jalovim bogastvom in jih je to bogastvo napravilo jalovo, da bi se mogli nadaljevati. To niso prazne besede. Ko si dovolj star, čutiš življenje prednikov v sebi, pa tudi življenje potomcev. Popolnoma jasno se zavedas bivanja drugih v sebi in svojega bivanja v drugih. Zato v resnici umro samo ljudje brez potomstva, za druge pa je smrt samo prehod v bivanje drugih.

Tako čuti babica, ko gleda pravnuka. Skozi Stefi se nadaljuje njeno bivanje. In Stefi je mati tega otroka.

Da, Stefanka... V soboto, ko pride njen Nemec, mu mora povedati, da jo spominja na moža, ki ga je davno nekaj imela in ki je že četrto leto po poroki zapustil. »Ti si Stefanka že dvakrat. Pazi, nje je ne boš tudi tretji. Stefanka je zlato. Zato ne bodi nikoli več tak, kakor si bil, ali tak, kakor je bil moj. Za sedaj si vseeno še boljši. Obakrat si se vrnil. A kdor se vrača, ljubi.«

Tako mu bo rekla. In da ne bo pozabila, si te misli ponavljajo do sobote. Tu na klopi ga bo počakala. Sonce je že tako prijetno toplo,

da daje tudi starci krvi svojo večno mladost. Kolikokrat je že sedela na tej klopi in strmelja proti Kobari. Ta klop je vedela za vse njena leta in vsa njena pričakovanja. Stirideset let je čakala, a se

njeni pričakovani niso uresničila. Zdaj pričakuje Stefankinega

Nikoli več naj ne odhaja, nikoli več naj je ne pušča same, saj je tako težko živeti brez človeka, ki ga ljubi.«

• Ze prihajajo, sliši snaho, ki gleda s praga v daljavo po dolini.

Gorenjski kraji in ljudje

SPRAVILO KRME ZA PRAŠIČE

Kmetu ne zmanjka dela na polju, dokler ne zapade sneg. Ko je zoran krompir, pride na vrsto spravilo drugih pridelkov — krme za prašiče: repe, pese, korenja, kolerabe. Brez tega kmet pozimi ne more, če ima živilo in prašiče. Medtem ko se pesa, repa in korenje že stare kulture, ki so že veskozi obvezne na bolj ali manj avtarkični gorenjski kmetiji, pa je koleraba kot krma za prašiče novjeva in med gorenjskimi kmeti se ne splošno razširjena, čeprav tisti, ki jo pridelejujo, trdijo, da je boljša kot repa, bolj trda in bolj hranljiva, pa tudi zgnije ne tako hitro kot repa.

Tem pridelkom pravijo v okolici Kranja »srovina« (srovina), v Selški in Poljanski dolini pa »kuha«, »kuha za prašiče«. Spravilo je precej zamudno in naporno delo, posebno še zato, ker so dnevi že kratki, ker je že hladno v teh dneh in ker pogosto zgodni sneg zapade repo in jo je treba puliti (ruvati) izpod snega. Za ruvanje se uporablja posebne vile s krajšim ročjem (»šilom«) in krajšimi roglji. Posebno korenje gre včasih zelo »nerado ven«. Ko se npr. repa odpuli, jo je treba očistiti prsti in odrezati spodnji tanjši del obdeljene korenine, potem pa se »obreže«, odstrani se »repnek«, ki ga ali takoj po krmijo prašičem in živini ali pa ga obesijo na late v kozolcu, kjer se posuši in kjer ostane pogosto tja do spomadi.

Repo, korenje, pesa in kolerabo spravijo kmetje delno v klet in delno v zasipnice (ali podspinice), ki jih naredijo na njivi v bližini vasi, v nekaterih krajih pa tudi

letih, kadar je bilo hudo, zavidal ljudem brez otrok in njihovemu brezskrbnemu uživanju. Ni, ti ljudje se še ne zavedajo, kako jih bo težko na starost, ker so na račun brezskrbja branili otrok. Ne bo jih hudo zato, ker bi morda otroke potrebovali za oporo. Take opore najbrž ne bodo potrebowni. A hudo jih bo, ker so se gnali za jalovim bogastvom in jih je to bogastvo napravilo jalovo, da bi se mogli nadaljevati. To niso prazne besede. Ko si dovolj star, čutiš življenje prednikov v sebi, pa tudi življenje potomcev. Popolnoma jasno se zavedas bivanja drugih v sebi in svojega bivanja v drugih. Zato v resnici umro samo ljudje brez potomstva, za druge pa je smrt samo prehod v bivanje drugih.

Tako čuti babica, ko gleda pravnuka. Skozi Stefi se nadaljuje njeno bivanje. In Stefi je mati tega otroka.

Da, Stefanka... V soboto, ko pride njen Nemec, mu mora povedati, da jo spominja na moža, ki ga je davno nekaj imela in ki je že četrto leto po poroki zapustil. »Ti si Stefanka že dvakrat. Pazi, nje je ne boš tudi tretji. Stefanka je zlato. Zato ne bodi nikoli več tak, kakor si bil, ali tak, kakor je bil moj. Za sedaj si vseeno še boljši. Obakrat si se vrnil. A kdor se vrača, ljubi.«

Tako mu bo rekla. In da ne bo pozabila, si te misli ponavljajo do sobote. Tu na klopi ga bo počakala. Sonce je že tako prijetno toplo, da daje tudi starci krvi svojo večno mladost. Kolikokrat je že sedela na tej klopi in strmelja proti Kobari. Ta klop je vedela za vse njena leta in vsa njena pričakovanja. Stirideset let je čakala, a se njena pričakovanja niso uresničila. Zdaj pričakuje Stefankinega Nikoli več naj ne odhaja, nikoli več naj je ne pušča same, saj je tako težko živeti brez človeka, ki ga ljubi.«

• Ze prihajajo, sliši snaho, ki gleda s praga v daljavo po dolini.

Jozmanov s Piate pri Cerkljah obrežujejo na voznu »gumiranu delno« kolerabo in jo mečejo v podspinico — Foto F. Perdan

Izposojena humoreska

Poznam svojo ženo

Že deset let sem poročen in zato lahko trdim, da poznam navade svoje žene. Če želim na primer kupiti čevlje, grem v prodajalno, kjer imam bližno takle pogovor:

Prodajalka: »Kakšno barvo želite?«

Jaz: »Vseeno, lahko daste katero hočete.«

Prodajalka: »Katero številko čevljev, prosim?«

Jaz: »Tudi to ní važno; katero hočete.«

Potem pojasnim prodajalki, da se bo moja žena s čevlji tako ali tako vrnila in jih zamenjala. To sem si pridobil z izkušnjami.

Ker je bil ženin rojstni dan še precej daleč, me je povabila, naj grem z njo nakupovat. Delala je šoferski izpit in je morala kupiti športne čevlje. Vstopila sva v prodajalno. Žena je kot po nav-

di odpirala vse škatle, pomerjala čevlje in jih vračala.

»Vseeno,« je rekla že izčpanemu prodajalcu, »kupila bom tiste čevlje, ki sem jih prve pomerila.«

»Na žalost. Prvi par je že prodan,« reče prodajalec, »točno pred dvema urama.«

Toliko časa je namreč že minilo, odkar je moja žena pomerila prvi par.

»To ni mogoče. Jaz bi že lela prvi par,« je pričela moja žena.

»Žal mi je. Prodan je,« je še enkrat z zadovoljstvom potrdil prodajalec.

Vsa skrušena se je pojavila moja žena pri vratih prodajalne. Izročil sem ji čevlje. To je bil tisti par, ki ga je prvega pomerila in jaz sem ga kupil — ker, kot se mrekel, poznam svojo ženo.

Ali veste da ...

• Ni lepo, da nosi žena k dolgim hlačam čevlje ali škornje z visoko peto.

• Neokusno je, da imamo k športnemu kariranemu kriku vzorčasto jopico ali pisani pulover. Nosimo le gladek enobarvn pulover. Barva naj bo ena izmed barv kriku.

• K športnemu oblačilu ne pristaja veliko nakita. Zato bomo uhane, zapestnice in sponke pustile raje v skrinjici in jih oblike k elegantnejšim oblekam.

• V jeseni kaj radi izpadajo lasje. Koristijo parne kopeli iz kamiličnega čaja.

• Svetli lasje dobe lep lesk, če pri umivanju dodamo zadnji vodi nekaj limonovega soka.

Je bil avtobus poln?

Recepti

KAKO ZBOLJSAMO GOVEJO JUHO?

Če imamo za juho meso slabše kakovosti, ji dodamo že med kuhanjem koček jušnega koncentrata. Juha bo boljša, če ji med kuhanjem dodamo koček zelja, koček ohrovta, nekaj lističev suhih gob in malo muškatnegra oreščka. Juho lepo obarvamo z malo paradižnika ali pa tako, da v ponvi prežgemo ščepce sladkorja.

MOŽGANOVI CMOKI

Ponada: surovo maslo, zelen peteršilj, čebula, 1 žemlja, nekaj žlic juhe, 2 dkg olja, 3 dkg čebule, 15 dkg govejih možganov, malo česna, poper, sol, 1 jajce, drobtine.

Ponado, ki smo jo pripravili iz surovega masla, sesekljane zelenega peteršilja,

čebule, 15 dkg sveže zelene paprike, zelen peteršilj, 2 dkg česna, 1 dkg rdeče paprike, 2 dkg moke, 20 dkg paradižnikov, sol, 1 del kisle smetače ali kislega mleka.

Kuhane jezike zrezemo in segrejemo v juhi, v kateri smo jih kuhalci. Špinaco skuhamo v slanem kropu. Ohlajeno pretlačimo skozi sito ali strojček, lahko pa jo tudi drobno sesekljamo. V kozici pripravimo svetlo prežganje iz maščobe, čebule, moke in česna, ga zalijemo z mlekom in juho. Ko prevre, umesamo pretlačeno špinaco, naribani muškatni orešček, poper in sol, dobro premesamo in prevermo. Preden ponudimo, jo izboljšamo s kislo smetano. K jeziku jo ponudimo s slanim krompirjem.

Jezike pripravljamo lahko tudi s cvetačo, gobami, paradižnikovo omako, pikantno omako, raznimi hreni ipd.

TELECIJI JEZIK PO SRBSKO

3 kuhanji surovi jeziki, 10 dkg olja ali masti, 10 dkg če-

Zdravi in lepi zobje

Eden izmed čarov je prav gotovo smehljaj. Čar smehljaja je deloma v zgovernem pogledu, zlasti pa v lesku brezhibnih zob. Na žalost ni mnogo ljudi, ki bi se lahko ponašali z zares lepimi zobmi.

Ali si znate zobe pravilno čistiti? Krtačka za zobe mora biti dovolj trda in primerne oblike. Med čiščenjem morajo ščetine prodrati v vse vmesne prostore med zobmi, ne smejo pa razdražiti dlesni. Krtačimo najprej z majhnimi krožnimi gibi po zobe, nato okrtačimo z vodoravnimi potezami žvečilne ploskve, končno pa še notranjo stran zob, zopet s krožnimi gibi. Zobe umivamo vsaj dvakrat dnevno.

Dobro je tudi če zobe po čiščenju še zdrgnemo s suho brisačo ali s čistim robcem. Zobno krtačko moramo vedno oresti oz. osušiti, tako da ščetine ostanejo dalj trde.

Vzrok mnogim okvaram je prehitro uživanje hrane in uživanje takih jedi, ki jih je komaj treba kaj gristi. Žvezanje pa ne utruje samo zob, pač pa tudi dlesni. Jabolko, ki ga pojemo zjutraj ali zvečer je zelo koristno. Bonboni so zobem zelo škodljivi.

Žvečilni gumi je dobro sredstvo za nego zob. Zobe napravi bele in krepi dlesni ter obrazne mišice.

Ce mnogo kadimo, nam ne porumene samo prsti, pač pa tudi zobe. Zobe se obelijo, če jih zdrgnemo s kosmičem vate, namočene v raztopino vodikovega peroksida.

KRVAVENJE DLESEN

Če ni prehudo, ga lahko zdravimo tako, da si vedno izpiramo usta s toplo vodo, ki ji dodamo nekaj kapljic mirine tinkture. Koristno je

tudi izplakovanje z vodo, v katero smo dali nožovo kočico boraka. Boraks lahko nadomestimo z limonovim sokom.

Obrobljen kostim je modern, vendar pristaja le zelo vtičnim ženam. Privlačen pa je, ali ne?

ZOBNI KAMEN

pentin, Wix, laneno olje in je vzrok krvavitvam, vnetjem in otekaju dlesen. Vsaj enkrat ali dvakrat letno naj ga vam zobozdravnik odstrani. Zobni kamen izloča strupene snovi, ki so vzrok številnim bolezenskim pojavom od migrene do sklepnega revmatizma.

Sredstva, ki bi preprečevala tvorbo zobnega kamna, do sedaj na žalost še ne poznamo.

Križanka

1	2	3	4	5	6	7
8						
9						10
11					12	
13				14		
15			16			
					17	
						18

VODORAVNO: 1. skupina političnih somišljenikov, 8. pred leti umrli slovenski slikar (Fran), 9. grobniča, 10. okrajšava za kilocikel, 11. pozdrav starih Rimljana, 12. generalni sekretar OZN po drugi svetovni vojni (Trygve), 13. kemični znak za silicij, 14. angleški fizik, Nobelov nagradjenec leta 1954 (Max), 15. pristaš husitske verske ločine, 17. dan v tednu, 18. staroden ven germanski rod.

NAVPIČNO: 1. močno čuštvu, afekt, 2. Verdijeva opera, 3. strešni žleb, 4. oče, 5. označka za neznanca, 6. petelinji glas, 7. naglasno znamenje, 12. popularna italijanska filmska igralka (Sophia), 14. ime šahovskega velemojstra Ivkova, 16. bolečina.

Mali nasveti

KAKO ČISTIMO POHISTVO PREVLEČENO Z RAZNIMI PREVLEKAMI

Pohištvo, prevlečeno z raznimi umetnimi masami, čistimo z mlačno vodo, detergentom, emulzijo Wix, sintetično krpo ali jelenovo kožo in mehko flanelasto krpo. V mlačno vodo damo nekaj detergenta, jelenovo kožo namočimo in ožamemo, nato pa umijemo pohištvo. Nato še enkrat obrišemo s krpo, ki smo jo namočili v čisti vodi. Nato namažemo plastično oblogo z emulzijo Wix in zdrgnemo s flanelasto krpo.

Za usnjenje pohištvo uporabljamo mlačno vodo, terpentin, Wix, laneno olje in

kis, jelenovo kožo in krpico za nanašanje Wixa ter mehko krpo za ločenje. Zanemarjeno usnjenje pohištvo zdrgneemo z dobro ožeto jelenovo kožo ali krpo, ovlaženo v mlačni vodi, ki ji dodamo na 21 še 1/8 l terpentina. Suho premažemo z Wiksom ali mešanicu dveh delov lanenega olja in enega dela kisa, ki smo jo prekuhalili in ohladili. Namažemo zelo tanko. Ko je dobro suho, zglasimo usnje z mehko krpo.

OBLAZINJENO POHISTVO

Cistimo z živnato krtačo, gobico iz penjene mase, čisto vodo in sesalcem. Prevleke redno krtačimo, občasno jih zbrizšemo z vlažno gobico, ki ne sme puščati mokrih lis. Najuspešnejše je redno čiščenje s sesalcem za prah.

GLAS pionirjev

»Mlada njiva« iz Slovenskega vestnika

Tudi drugi časopisi imajo strani, ki so posvečene pionirjem. »Slovenski vestnik«, ki izhaja v Celovcu ima tudi takšno stran. Poglejmo dva sestavka, ki so ju objavili v eni zadnjih številk. Ne smete se ustrašiti, da pišete vi slabše kot vaši prijatelji s Koroške — sestavka sta namreč delo odraslih.

Kje so pravljice doma?

Od kod pridejo pravljice, vprašate.

In kje so doma, vprašate. Povsod so doma, prav povsod.

Nekatere so doma v gozdu. Tam tičijo pod zelenim mahom in se zavijajo med šelestenje listja. Podnevi se skrivajo, v mraku pa jih včasih opazite, ko hušnjejo iz skriptiča, da se poigrajo na jasi. In ponoči se ob luninem svitu sprehajajo med vejam.

Take pravljice je treba priovedovati s tihim glasom, skoro šepetajo, sicer se prestrašijo in pobegnejo.

Nekatere pravljice so doma v poljih, med zrelim žitom in visokimi travami. Te je teže ujeti, ker tečejo z žitnimi valovi in bežijo z vzne-mirjenimi bilkami. One ljubijo sonce in svelte, tople dni.

Nekatere so spet doma v oblakih. V tistih kopastih, ki se leno prepeljavajo po nebu in so vsak trenutek drugačni. Zdaj so strašni medvedi, zdaj snežne ovce, zdaj zmaji z devetimi glavami,

zdaj spet gradovi s tremi vhodi, in potem drobni veseli možički.

Tudi vode imajo spravljenih pravljic na koše. S seboj jih nosijo in jih včasih naplavijo na breg med ločje in trsko včasih pa jih odložijo v volto vrbo.

Nekatere pravljice so doma v hiši. V kuhinji čepijo za loncem, ki cvrči; v sobi pod desko, ki zvečer zaškripuje in sama od sebe poči. V tečajih vrat so in včasih temno zaviljio; in v temnih kotih se skrivajo v sencah, ki jih zvečer meče luč.

Nekatere so doma v vaših sanjah. Tiho se prikradejo vanje in se razigrano spreha-jajo po njih vse do jutra. Zjutraj pa vzamejo gobo v roko in se zbrisejo, preden se poslove in gredo spat.

Največ pravljic je doma v vaših glavicah.

Skrite so in čakajo, da jih pokličete; da jih poveste mamo in bratcu ali učiteljici. Čakajo, da jih napišete v dnevnik, v šolski zvezek za naloge. Na tisoče jih čaka. Čakajo, da si jih izmislite. Poskusite!

Kaj bom postal?

Na svetu je veliko poklicev. Med njimi je tudi poklic pilotova. Ta me najbolj veseli.

Letel bom visoko nad oblaki. Obletyl bom vse kraje v Jugoslaviji. Tudi v Ameriko bom letel. V šolo bom moral v Beograd. Tu se bom moral veliko učiti. Najprej bom padalec. Pilot bi bil najraje na Brniku. Tu je najbliže, ker

sem doma skoraj na letališču. Za ta poklic je potrebno zdravje.

Rad bi videl, da bi ta poklic dosegel.

Franci Erzin
osn. šola Šenčur

Težak račun

Tri prav lepe račke šle so tam po poti za vasjo: prva bela, druga črna, tretje pa sploh ni bilo.

A nasproti našim račkam sta prišli še znanki dve: prva iz grma, druga iz veže, tretja pa kar iz vode.

Tamle, glejte gre še ena, skače, vriska in krči vsa vesela — a družica njena kislo se drži.

Ko posedle so po klopci, slišijo devete glas:

»Glej, iz petih nas je osem! Kdo bi znal prešteti nas?«

»Da,« pritrnila je tretja. »Prav težko bo. Jaz sem šla prva v vrstl, prišla šesta, zdaj pa sedma sem menda.«

Niso mogle se prešteti, nik bilo ni iz te stvari; in čeprav so bile račke, šle domov so kot gosi.

Kratek pomemek

Zopet se malo pogovorimo. Povedati vam moramo, da za sedaj še nimamo nobenih podatkov, kako poteka akcija za izdajo vašega šolskega literarnega glasila. Upamo, da nam boste o tem kmalu kaj sporočili. Ker verjetno to zanima tudi učence ostalih šol, bomo takšne podatke objavljali.

Če nekaj! Neki učenec nam je napisal o tem, kako so šli nabirat kostanj. Lepo, da nam piše, vendar bi se moral podpisati! Vsak se mora podpisati pod svoje delo, drugače ga ne bomo objavili!

Lahko nam pišete tudi o tem, kako vam ugaja »Glas pionirjev« in kaj želite, da bi izboljšali. Prepričani smo, da bomo dovolj i redlegov.

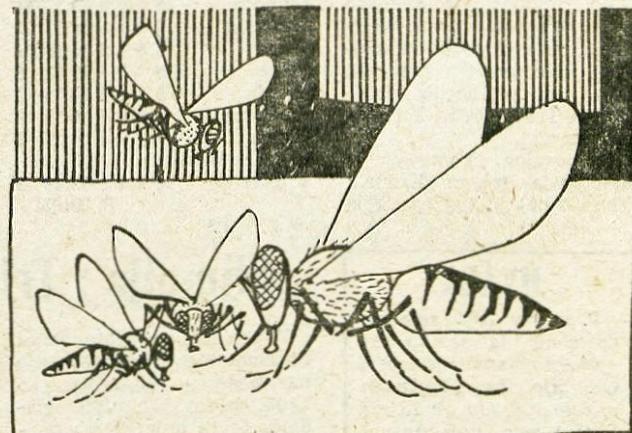
UREDNIŠTVO

Neposlušne muhe

V lepi veliki sobi je živila mati muha. Imela je tri hčerke. Zelo so bile razposa-jene in le s težavo jih je krotila. Nekoč ji je ušla ena in zopet drugič druga. Staro muho je skrbelo, kako se bodo njene tri mlade hčerke znašle v življenju in jih je zato vedno učila:

da ni mogla več vzleteti ter je tako umrla.

Druga muha je čez nekaj dni že pozabila na sestrino nesrečo. Dejala je: »Meni ugaja pivo,« in odletela na rob kozarca s pivom. Od hlapov se ji je zavrtelo v glavi. Omahnila je v pivo in se utopila.

»Varujte se predvsem treh reči: čebeljega medu, piva in ognja. To je za muho najbolj nevarno! Če se boste izogibale tega, boste dolgo in lepo živele.«

Mlade muhe so se samo namuznile in se za hrbotom posmehovale materi. Najstarejša je bila tako ohola, da je rekla materi:

»Kaj govorиш! Čebelji med je zelo dober,« in je odletela na mizo, kjer je bil med v kozarcu. Potipala ga je z eno, pa z drugo nogo. Vse noge so se ji prilepile, tako

Tretja, najmlajša muha si je mislila: »Mati pretirava. Ogenj ni jestvina in zato ni nevaren.« Zletela je proti ognju, si osmodila krila, omahnula vanj in zgorela.

Stara muha je bila žalostna nad nesrečo svojih treh hčera. Zamišljeno je lezla po zidu in premišljevala:

»Če bi otroci ubogali starše, bi bilo vsem lepo. Starši smo že veliko doživelji, a se otroci nočejo pri nas učiti. Če bi ubogale moje uboge hčerke, bi danes še vse živele.«

Nova šola v Preddvoru

Končno smo le dočakali gradnjo nove šole v Preddvoru. Že dolgo so razmišljali o tem. Sedaj se je gradnja pričela.

Stará šola je postajala vedno tesnejša in pouk so morali razširiti v mladinski dom, kasneje pa še v tretjo stavbo.

Lansko leto pa so se odločili. Sestavili so glasovnice in vsi ljudje so morali glasovati, ali so »za« gradnjo ali »proti«. Večina ljudi je glasovala »za«. Občani občine Kranj, ki hodijo v službo,

plačujejo vsak mesec 0,5% od osebnega dohodka za tri nove šole: Zlato polje, Cerklje in Preddvor. Kmetje plačujejo 3% od davčne osnove in to lahko z lesom ali pa z denarjem.

Meseca junija letos pa so začeli voziti les in drug potreben material. Gradnjo je prevzel SGP »Projekt Kranj.«

Najprej so vse zakoličili. Kmalu so pripeljali buldožer, ki je takoj pričel kopati temelje. Čez kakih štirinajst dni so pripeljali še bager. Bager je jarek za vodo in kanalizacijo. Medtem, ko sta buldožer in bager opravljala svoje delo, pa so delavci napravili dve baraki: eno zidano, drugo pa montažno. V montažni hišici shranjujejo delovne obleke in orodje. Druga baraka pa je zidanja in imajo v njej shranjen cement.

Ko je bilo vse skopano, so najprej napeljali vodo. Čez nekaj dni so pripeljali na gradbišče mešalec za beton. Začeli so betonirati temelje.

Najprej so betonirali temelje telovadnice, potem pa splošno stavbo. Sedaj imajo že napravljeno ploščo. Začeli so tudi z zidanjem. Predvidoma bi moralo biti sedaj že dogradeno prvo nadstropje, toda gradnjo je oviral slabo vreme. Upajmo, da se gradnja ne bo predolgo zavlekla, saj je rok dograditve že 1. julij 1966.

Zelo rad se spominjam besed svoje sestre, ki mi je že večkrat pripovedovala: »Že jaz sem pravila, da bom hodila po bližnjici v novo šolo, pa gotovo še ti ne boš, ko si deset let mlajši od mene.« Na tihem pa vseeno upam, da bom vendar, čeprav le za kratek čas, deležen nove šole.

Andrej Krč
Preddvor

Decimalna vejica

V 8. razredu je tovariš ravnatelj spraševal, kako množimo s sto decimalna števila.

In odgovor:

»Tako, da prečrtamo vejice!«

GORENJSKA NOGOMETNA LIGA

Zmagovalec Svoboda (Šenčur)

V zadnjem kolu jesenskega dela gorenjske nogometne lige ni bilo presenečenj. Favoriti, ki so bili domačini, so dosegli zaslужene zmage. Zmagovalec, Svoboda iz Šenčurja, si je zagotovil prvo mesto že v predzadnjem kolu. Z zmago nad Kropo so povečali svojo prednost za 3 točke pred drugoplasiranimi Železniki (Železniki so bili v zadnjem kolu prosti). Lesce in Kranj sta premagala Predvor in Trboje lažje, kot smo pričakovali.

Tekmovalna komisija je razveljavila tekmo Kropa : Trboje (2:6) iz tretjega kola

in jo registrirala s 3:0 za Kropo. Zaostala tekma iz tretjega kola Kropa : Lesce bo odigrana v nedeljo v Lescah.

REZULTATI — Lesce : Predvor 3:1 (1:0), Svoboda : Kropa 4:1 (3:1), Kranj : Trboje 3:2 (2:1)

LESTVICA

Svoboda	6	6	0	0	23:5	12
Železniki	6	4	1	1	31:7	9
Kranj	6	3	1	2	15:18	7
Lesce	5	3	0	2	17:12	6
Trboje	6	1	0	5	10:16	2
Predvor	6	1	0	5	6:18	2
Kropa	5	1	0	4	6:29	2
izven konkurence						
Triglav B	6	1	0	5	15:19	2
P. Didić						

HVALA

V našem listu smo napisali, da se bo nogometno srečanje med Olimpijo in Triglavom pričelo v sredo ob 15. uri. S tem smo, vsaj upamo, naredili tudi uslugo NK Triglavu, ki nam je sporočil začetek tekme.

Ko so gledalci prišli na stadion, je bilo srečanje že v teku. Če niso videli 10 minut tekme, s tem res niso veliko izgubili, vendar pa smo mnenja, da niso zaslužili takšnega odnosa organizatorja.

V imenu tistih, ki so kar precej napolnili klubsko blagajno, se zahvaljujemo za pozornost. — pc

OLIMPIJA : Triglav 7:0 (2:0)

V polfinalnem srečanju za nogometni pokal Jugoslavije na področju Slovenije so Ljubljani pred 2000 gledalci slavili prepravičljivo zmagovo. Igra zveznih ligašev jo bila sicer lepa, vendar se je videlo, da so srečanje izrabili le za primerno trening-tekmo.

Domači igralci so nekaj časa poizkusali nadoknadiči pomanjkljivo znanje z borbenostjo, vendar niso vzdržali do konca. Ob upoštevanju, da so se srečali s profesionalnimi nogometniki, moramo pojaviti Verbiča II, Poljanca in Zormana. Gole so dosegli: Arslanagič 4, Frančeski 2 in Nikolič 1. Moštvi sta nastopili v postavah:

OLIMPIJA: Žabrek, Sombolac, Jovičevič (Šoškič), Kokot, Kulenovič, Čeh, Frančeski, Djourlev, Nikolič, Arslanagič, Čorn.

TRIGLAV: Zorman (Vaganja), Dinič, Ugrica, Lipej, Perkovič, Koban, Bajzelj (Kožar), Verbič II, Januš, Poljanec, Verbič I.

OBRANJENO
PRVENSTVO

Pred dnevi je bilo končano prvenstvo Kranja za posameznike v kegljanju. V moški in ženski konkurenči sta stara prvaka obrnila svoja naslova iz lanskega leta.

V moški konkurenči je tekmovalo 74 tekmovalcev. Prvo mesto je osvojil zopet Martelanc. Ob boljših tekmovalcev ni nastopil samo Turk. Rezultati: 1. Martelanc 2765, 2. Kordež 2609, 3. Starc 2581, 4. Jereb 2555, 5. Česen 2535, 6. Debeljak 2525 kegljev itd.

V ženski konkurenči so dosegli boljše rezultate le tri tekmovalke. Tudi tu je prvakinja obrnila naslov: 1. Čadež 860, 2. Žumer 848, 3. Rozman 758 kegljev itd.

Zanimiv je bil nastop Čadeževe in Zumrove v moški konkurenči. Obe sta se enako kopravno borili s svojimi kolegi. Čadeževa je osvojila 11. mesto z 2469 podrtimi keglji, a Zumrova 17. mesto s 2424 keglji.

OBČINSKA NOGOMETNA LIGA

Tri zaostala srečanja

Jesenski del v občinski nogometni ligi se bliža koncu. Odigrane bodo še tri zaostala tekme, ki jih morajo igrati Gostinci z Bleda. Pred kratkim smo poročali o nepravilnostih, ki so se pojavile med tekmovanjem. Ob ZTK Radovljica, ki vodi tekmovanje, pritožb še ni rešila.

Kratek pogled na lestvico nam pove, da sta ekipo Ljubna in Iskre, ki so jima

napovedovali zadnja mesta, na vrhu. Obratno je z ekipo Elan, ki je veljala za favorita tekmovanja.

LESTVICA

Ljubno	5	3	2	0	6:1	8
Iskra	4	2	2	0	13:5	6
Veriga	4	2	0	2	12:6	4
Gostinci	2	1	1	0	5:1	3
Bohinj	5	1	1	3	7:12	3
Elan	4	0	0	4	1:19	0
Janez Justin						

Tržički invalidi prvi v odbojki

V nedeljo je bilo v Tržiču prvenstvo Slovenije za invalide v odbojki. V telovadnicah nove osemletne šole so nastopili tudi gostje iz Beljaka in Celovca. Vrstni red: 1. Partizan (Tržič) 9, 2. Beljak 7, 3. Celovec 7, 4. Kamnik 4 točke itd.

Odbojka je zelo priljubljena športna panoga v invalidskem športu.

GLAS v vsako hišo

Storžič : Tržič
18:24 (11:12)

Clan slovenske rokometne lige Tržič je premagal na Golniku ekipo Storžiča, člana gorenjske rokometne lige, v četrtnfinalni pokalni tekmi. Tržič bo tako predstavljal Gorenjsko v polfinalnem srečanju v okviru Slovenije.

Gole za Tržič so dosegli: Teran 2, Janeč 10, Godnov 2, Dovžan 2 in Jakšič 8. Za Storžič so bili uspešni: Krčmar 8, Likar I 2, Likar II 2, Matijevčič 3, Polak 1 in Ribnikar 2.

PORTRET TEDNA

20 let vdan nogometu

Krašovec je pri koncu sezone 1964-65 moral prenehati s trenerškim delom zaradi prezaposlenosti. Na začetku nove sezone sem prevzel mesto trenerja prve ekipe. To je istočasno pomenilo tudi konec moje športne kariere. Kako ocenjujete plasma vaše ekipe?

Plasma naše ekipe je boljši od vseh pričakovanih. Odhoda Simuniča in Vukotiča sta zelo slabo vplivala na kvaliteto ekipe, vendar smo z marljivim in discipliniranim delom ostalih članov dosegli zelo lep uspeh.

Katero mesto v ekipi predstavlja največji problem?

Največji problem predstavlja krili. Igralci, ki nastopajo na teh mestih se premalo trudijo in često pozabljujajo, da se igra tudi brez žoge.

Kaj pričakujete od tekme v Velenju?

Neodločen rezultat bi predstavljal uspeh. Če želimo zadržati visok plazma na lestvici, moramo osvajati točke tudi na tujih terenih.

Na koncu — vaša želja?

Želim, da bi dobil Kranj drugoligaša, kar v sedanjem položaju ni nemogoče. Niti ena ekipa v ligi ne izstopa in menim, da ima tako vsaj prva petorica realne izglede za prvo mesto.

P. Didić

Nogometni Triglava zelo uspešno nastopajo v slovenski nogometni ligi. Prosili smo njihovega trenerja Marjana Brezaria, da nam odgovori na nekaj vprašanj.

Kdaj in kje ste se pričeli baviti z nogometom?

Točno pred 20 leti sem bil registriran kot aktivni nogometni. Dve leti kasneje sem že postal stalni član prve kranjske ekipe, čeprav sem bil star še 15 let. Od takrat sem bil 18 let stalni član prve ekipe.

Vaš trenerski »derbi«?

Trener Triglava Milan

Dedek mraz do vseh otrok

Kranj, 22. oktobra — Letoski »dedek mraz« ne sme pozabiti nobene vasice. Vsi otroci naj imajo možnost predstav in prireditve novoljetne jelke. Taka je bila glavna težnja udeležencev raznih organizacij in društev občine Kranj, ki so se danes

K. M.

Jesenske ekskurzije

Poklicna industrijska in tehnična srednja šola Železarjeva izobraževalnega centra na Jesenicah sta organizirali v teh dneh ekskurzije v Sisak, Maribor in bližnje kraje. Za jesenski čas so se odločili, ker je v tem času več prostora na vlakih in ker so jih tudi v kolektivih prisrečne sprejeli, saj so tovarne v

juniu kar prenatrpante z najrazličnejšimi predstavniki šol.

NOVA MLEČNA KUHINJA

V minulih dneh je tudi osnovna šola v Voklem pri Kranju dobila sodobno mlečno kuhinjo, ki bo šoli služila tudi za gospodinjski pouk. Sedaj so pripravljali šolsko malico v dokaj neprimerenih in neugodnih prostorih.

Kazen za malomarno vožnjo

Pred dnevi je bila pred sodnim senatom kranjskega okrožnega sodišča sodna obravnavna proti Vinku Slabemu iz Ljubljane. Obtožnica ga je bremenila, da je z malomarno vožnjo povzročil prometno nesrečo, pri kateri je do smrti povozil L. Vučka.

Slabe je s tovornim avtomobilom LJ 23-27 peljal po

BELEŽKA

Užaljenost?

Gorenjsko progo so elektrificirali. Na razpolago imamo najmodernejše lokomotive in vagone. Vožnja je prijetnejša in kar je najvažnejše – tudi hitrejša.

Da je hitra vožnja boljša, se verjetno zavedajo tudi lokomotive. Ne, nič čudnega ni to! Samo poglejte primer, da katerega je prišlo v sredo na vlaku, ki odpelje iz Radovljice nekaj minut čez šesto uro proti Ljubljani.

Električna lokomotiva se je ustrašila, da ne bo mogla priti v določenem času na cilj. Pomišlite, nesramnost! Priklipili so ji stare vagone. Lokomotiva je bila užaljena, a istočasno je že lepo pokazati, kaj zmore. Vozila je s takšno hitrostjo, da se ni utegnila ustaviti v Globokem. Potnik je popeljala kar do Otoča.

Ker lokomotiva le ni človek, je svojo napako popravila. Vrnita se je do Globokega in od tam potem nadaljevala vožnjo.

S tem svojim početjem je vzela ljudem precej časa in seveda tudi živcev. Ker ji res ne moremo zameriti, ji oprostimo njeno preveliko prizadevnost – seveda lokomotivi. — pc

in se izven cestišča ustavljal. Voznik Vučko se je pri tem težko telesno poškodoval in kmalu zatem tudi umrl. Zdravnik ZD Kranj in kasneje tudi Inštitut za sodno medicino sta ugotovila, da je bil Slabe vinjen in da je zaradi tega prišlo do prometne nesreče.

Zaradi tega je bil obsojen na dve leti stroge zapora z odvzemom vozniškega dovoljenja za dobo treh let.

— jj

Komisija za sklepanje in odpovedi delovnih razmerij pri trgovskem podjetju

»ELITA« KRAJ

razpisuje
delovno mesto

POSLOVODJE

v prodajalni ELITA na Jesenicah

POGOJI: kvalificiran poslovodja z najmanj 5 letno poslovodsko prakso v trgovini tekstilno-galanterijske stroke. OD po Pravilniku. Stanovanje ni zagotovljeno.

Pismene vloge sprejema trgovsko podjetje ELITA Kranj do 20. novembra 1965.

DELOVNA SKUPNOST »TOSO«,

tovarna obutvenih strojev in opreme Kranj

honorarno zaposli

KUHARICO

Pogoji: dobro zdravstveno stanje, primerna starost in veselje za ta poklic

Kandidati naj se pismeno ali osebno zglasijo v splošno kadrovskem oddelku našega podjetja.

Razpis velja do zasedbe delovnega mesta.

film HUD (DIVJAK) ob 16.,
18. in 20. uri

Kranj »STORŽIČ«

30. oktobra mehiški barvni film PESEM ZA KARABINKO 30-30 ob 16., 18. in 20. uri, premiera amer. CS film HUD (DIVJAK) ob 22. uri

31. oktobra amer. CS film HUD (DIVJAK) ob 13. uri, mehiški barv. film PESEM ZA KARABINKO 30-30 ob 15., 17. in 19. uri, premiera ital. filma LJUBEZEN V STOCKHOLMU ob 21. uri

1. novembra ital. barv. CS film HERKUL OSVAJA ATLANTIDO ob 16. in 18. uri

1. novembra ital. barvni CS film TROJANSKA VOJNA ob 9.30, 14. in 20. uri, mehiški barvni film PESEM ZA KARABINKO 30-30 ob 16. in 18. uri

2. novembra amer. film kinoteka CIGANSKA DEKLICA ob 9.30, 16., 18. in 20. uri

3. novembra ameriški film — kinoteka CIGANSKA DEKLICA ob 16. uri, italijanski barv. CS film OSVAJALEC

MARACAIBO ob 18. in 20. uri

4. novembra ameriški film OPERACIJA TEROR ob 9.30, nemški film MARINA ob 16., 18. in 20. uri

Stražišče »SVOBODA«

30. oktobra jugoslovanski film INSPEKTOR ob 19. uri

31. oktobra amer. CS film HUD (DIVJAK) ob 15. in 19. uri, jug. film INSPEKTOR ob 17. uri, mehiški barvni CS film PESEM ZA KARABINKO 30-30 ob 21. uri

1. novembra mehiški barv. film PESEM ZA KARABINKO 30-30 ob 19. uri

Cerkje »KRVAVEC«

30. oktobra ital. barv. CS film RODOŠKI VELIKAN ob 19.30

31. oktobra italijanski barv. CS film RODOŠKI VELIKAN ob 15. in 19.30, amer. barvni film NJENA VELIKA LJUBEZEN ob 17. uri

1. novembra amer. barv. film OSVAJALEC

Najdeni predmeti

Na uradu za najdene predmete pri občinski skupščini Kranj so naslednji najdeni predmeti:

Rjava denarnica in 46 din; ženska torbica in 8.210 din; nalivno pero; glavnik in robček; moški suknjič; denarnica in 10.009 din; denarnica in 185 din in bloki za hrano, rjava aktovka; 300 din v gotovini; šop ključev; ročna ura štev. 8472;

Kolesa — moška: Rog-touring 109835 črno; Rog-touring 686003, svetlo plavo; neznane znamke B 8950, zeleno, amčter M-9021449, zeleno; neznanne znamke 670012, črno;

Kolesa — žen.: Rog 302416, temno zeleno; Rog Sport 205450, sivo.

Motorno kolo BMW 500 št. motorja in okvirja 519532, črno.

Zvedeli smo

njim kmetom.

Kraj. skupnost Smlednik je poslala 90 podjetjem in ustanovam prošnje za de-narno pomoč, ko bodo urejevali avtobusna postajališča v Hrašč, Valburgi, Dragočajni in Mošah. Od vseh je odgovorila samo tovarna Sava iz Kranja.

Na področju KS Smlednik so problem gostinstva rešili. V zadnjem času so odprli dve gostišči, ki povsem zadovoljajo za tamkajšnje potrebe.

Prihodnje leto bodo temeljito preuredili cesto Šentvid—Vodice, kajti dosedanje vzdrževanje je zelo drago.

V zadnjem času je med Agrokombinatom iz Ljubljane in krajevnimi organizacijami v Smledniku zelo dobro sodelovalo. To se odraža predvsem v pomoči tamkajš-

• Cesta Smlednik—Zapoge je tako slabo vzdrževana, da največkrat ni uporabna niti za traktorje Agrokombinata.

• Te dni so pričeli v domu KS Vodice urejevati centralno kurjavo. Stroški ureditve bodo znašali okoli sedem milijonov dinarjev.

• Kljub temu, da sta v Vodicah dve gostilni, postrežba še sedaj ni zadovoljiva. V njih primanjkuje predvsem topnih jedi. — J. Jarc

KINO

Kranj »CENTER«

30. oktobra mehiški barv. film PESEM ZA KARABINKO 30-30 ob 16., 18. in 20. uri, premiera amer. CS film HUD (DIVJAK) ob 22. uri

31. oktobra amer. CS film HUD (DIVJAK) ob 13. uri, mehiški barv. film PESEM ZA KARABINKO 30-30 ob 15., 17. in 19. uri, premiera ital. filma LJUBEZEN V STOCKHOLMU ob 21. uri

1. novembra ital. barv. CS film HERKUL OSVAJA ATLANTIDO ob 15., 17. in 19. uri, premiera amer. filma OPERACIJA TEROR ob 21. uri

2. novembra ameriški film OPERACIJA TEROR ob 16., 18. in 20. uri

3. novembra ameriški film OPERACIJA TEROR ob 16., 18. in 20. uri

4. novembra ameriški CS

film NJENA VELIKA LJUBEZEN ob 19.30

Kropa

31. oktobra ameriški barv. CS film JUPITROVA LJUBICA ob 15. in 19.30

Naklo

31. oktobra angleški barv. CS film VESELI KLUB MLADIH ob 16. in 19. uri

Gorje

31. oktobra ameriški CS film KOMANCEROSI ob 16. in 19. uri

Zirovnica

30. oktobra ameriški film DEKLE

31. oktobra francoski film STOTNIK COPATAR

Dovje—Mojstrana

30. oktobra francoski film STOTNIK COPATAR

31. oktobra ameriški film DEKLE

Koroška Bela

30. oktobra ameriški CS film RAZBITO OGLEDALO

31. oktobra ameriški film DEKLE

Kranjska gora

30. oktobra amer. film NA DOKIH NEW YORKA

31. oktobra amer. CS film RAZBITO OGLEDALO

Kamnik »DOM«

30. oktobra francoski barv. film PROTI JAMAJKI ob 20. uri

31. oktobra francoski barv. film PROTI JAMAJKI ob 17. in 20. uri

NEDELJA — 31. oktobra

Ob 10. uri URA PRAVLJIC (tretji program)

GLEDALIŠČE

Prodam

Prodam avto ali posamezne dele. Naslov v ogl. odd.

Dobrava 25, Gor. vas 5662
Prodam nov hladilnik 130 literski, televizor RR, in gramofon s ploščami. Kranj, Zadružna 8 5663

Prodam lešno opeko 40×30×25. Gantar, AMD Kranj 5637

Ugodno prodam betonske zdake. Naslov v ogl. odd.

Prodam 4 prašičke po 30 kg težke in 10 malih prašičkov. Dam kravo z mlekom na rejo ali prodam. Mišače 11, Otoče 5639

Prodam avto »Spaček«. Kranj, Smledniška 13/a 5640

Prodam prašičke do 22 kg težke. Cerkle 79 5641

Prodam kombinirani italijanski otroški voziček. Cesta St. Žagarja 32, Kranj 5642

Prodam skoraj nov opel rekord, letnik 1964. Naslov v ogl. odd.

Prodam fiat 600, zelo dobro ohranjen. Naslov v ogl. odd.

Prodam kravo po izbiri. Kranj, Ješetova 30 5645

Ugodno prodam hišo v surovem stanju. Cerkle 64 pri Kranju. Ogleđ v soboto in nedeljo 5646

Prodam mlado kravo, visoko brejo. Voglje 52, Šenčur 5647

Prodam obračalnik za seno (nemški) in gume za fiat. Sp. Brnik 5, Cerkle 5648

Ugodno prodam kravo, 400 kg težko, ki bo čez 20 dni drugič teletila. Nomenj 42, Boh. Bistrica 5649

Po ugodni ceni prodam »Tobi« štedilnik na drva. Kranj, Ljubljanska 15 5650

Prodam 100 kom žlindrine opeke. Dolenc, Šenčur 183 5651

Avto »Taunus« — M 12, letnik 1955, prodam ali zamenjam za parcelo v bližini Kranja. Naslov v ogl. odd.

Prodam 6 tednov stare prašičke in staro ostrešje. Žablje 4, Golnik 5653

Prodam avto opel rekord, skoraj nov. Naslov v ogl. oddelku 5654

Prodam svinjo za pleme in tri mlade prašičke. Lahovče 42, Cerkle 5655

Prodam mizarski tračni brusilni stroj, Kranj, Reševa 13, Primskovo 5656

Prodam prašičke, 6 tednov stare. Praprotna polica 5, Cerkle 5656

Ugodno prodam filoden-drom, višina 1,5 m. Kranj, Zasavska c. 20 (Orehek) 5657

Prodam prašiča 80 kg težkega, Velesovo 45, Cerkle 5658

Prodam 6 tednov stare prašičke, Voklo 66, Šenčur 5659

Prodam črno moško sukno, črno obleko, kad za zelje, električni šivalni stroj (nov) in 5 kom. gum za fiat 1300 (CEAT) Stingl, Kajuho-va 14, Kranj 5660

Prodam 6 tednov stare prašičke, Groselj, Poženik 34, Cerkle 5661

Prodam suhe smrekove deske 2 kubična metra. Gornja

Krasno novo nagrobo lučko prodam. Sepin, Šenčur 27 5673

Prodam plemenskega merjasca ali zamenjam za prasiča za zakol. Voglje 43, Šenčur 5674

Prodam nove gume za fiat 600. Voklo 45, Šenčur 5675

Prodam otroški voziček, Čuk Matevž, Levstikova 3, Kranj 5676

Prodam 16 colski gumi voz, prikolico za fiat in 3 kubične metre peska za teranovo. Krč Janez, Kranj, Kokrški log 10 (Primskovo) 5677

Prodam hruške za mošt. Sp. Brnik 13, Cerkle 5678

Prodam težkega vola za pleme in klavirsko harmoniko. Suha 35, Kranj 5669

Prodam manjšo slamoreznicico z vgrajenim puhalnikom in nekaj zimskih jabolk Poženk 8, Cerkle 5670

Prodam 7 mesecev brejo kravo, eno po teletu in konja 500 kg težkega. Visoko 5, Šenčur 5671

Prodam spalnico. Sp. Brnik 8, Cerkle 5671

Prodam primo 175 ccm. Kranj, Kokrica 157 5672

JUGOSLOVNSKA LOTERIJA

Poročilo o žrebanju srečki 22. kola, ki je bilo 28. oktobra 1965 v Beogradu.

Srečki so zadeli končnici

95190 60.000
99830 200.000
185930 5.000.000
283620 1.000.000

71 600
241 4.000
531 10.000
22 2.000
32 800
42 600
13 600
93 1.000

27103 40.000
69133 100.000
698143 3.000.000

74 1.000
94 800
03964 40.000
45314 60.000
59124 40.000

86604 60.000
572244 800.000
876474 1.001.000

35 800
56895 100.000
69455 60.000
74555 40.000

005695 800.000
623365 10.000.000

6 400
06386 60.400
39626 60.400
49676 40.400

93576 40.400
57 800
67 600
77 600

437 8.000
26267 40.600
78327 40.000

8 400
20248 60.400
50878 60.400
60088 60.400

69148 40.400
09 600
9229 20.000

24879 60.000
32789 40.000
51908 100.600

79038 100.000

Krasno novo nagrobo lučko prodam. Sepin, Šenčur 27 5685

Storžič. Naslov v oglasnem oddelku.

Za sobo in kuhinjo z odločbo v Kranju dam 800.000 din. nagrade. Ponudbe poslati pod »Odločba«

Mlada uslužbenka išče sobo opremljeno ali prazno v Kranju. Ponudbe poslati pod »Uslužbenka«

Upokojeni zakonski par brez otrok išče enosobno stanovanje do Radovljice do Jelenic. Naslov v oglasnem oddelku

Kateri osamljeni starejši inteligenčni potrebuje dobro gospodinjo. Ponudbe poslati pod »Lepa marljiva«

Zamenjam enosobno stanovanje v Kranju za enako v okolici. Naslov v oglasnem oddelku

Nudim domačo hrano starejšemu osamljenemu inteligenčni. Ponudbe pod »Lahko dva«

Sobico iščemo za naša dva uslužbenca. Ponudbe poslati trgovina BOROVO Kranj

Stanovanje oddam poštenu demelu dekletu. Naslov v oglasnem oddelku

Opozarjam vsakogar, ki bi sklepal kakršnekoli pogodbne ali dogovore z Avgustom Dremeljem glede stanovanja in hiše v Hotemožah 46, da ga bom sodno preganjala. Hša je delno moja last in last dveh mladoletnih otrok. Zofija Dremelj, Hotemož 46

Stranke prosim, da vzamejo okvirjene slike prinesene do 30. 6. 65. v roku enega meseca, ker potem roku ne

»MESARSKO PODJETJE TRŽIČ«

bo odprlo 3. novembra t. l. svojo poslovalnico v Kranju, Vodopivčeva 17 (pri Jamniku).

POTROŠNIKI!

Postreženi boste s prvorstnim svežim mesom vseh vrst in mesnimi izdelki!

Prepičajte se!

PONOVNI RAZPIS ŠTIPENDIJ ZA ŠOLSKO LETO 1965-66

Komisija za stipendije pri Skupščini občine Kranj razpisuje za šolsko leto 1965/66 naslednje stipendije:

1 na filozofske fakultete za študij psihologije — šolska smer in pedagogika;

4 na fakultete za naravoslovje in tehnologijo za študij matematike in fizike;

1 na biotehnični fakulteti za študij kemije in biologije;

2 na akademiji za glasbo za študij na oddelku za violinino.

Kandidati naj vložijo na skupščino občine Kranj, Komisija za stipendije do 15. novembra 1965 prošnjo, ki naj ji priložijo: življjenje in frekventacijsko potrdilo, potrdilo o premoženjskem stanju, potrdila o zasluzku staršev ter prepis zadnjega spričevala oziroma sporocilo o opravljenih izpitih; otroci staršev-borcev oziroma članov ZB pa še priporočilo organizacije ZB.

Prošnjo je treba kolkovati s kolekom za 250 din.

Komisija za stipendije skupščine občine Kranj

odgovarjam.

Sprejem pomočno moč za par ur dnevno — dopolnan ali popoldan. Colnar Otmar, steklar, Kranj 5695

Sadne mline motorne, na ročite pri Kmetijski zadrugi Sloga Kranj pri proizvajalcu Zupan Franc, Breg 16, Žirovnica 5629

OBJAVE

Kadr. komisija Kinematografskega podjetja Kranj razpisuje prosto honorarno delovno mesto kurjača v kinu Center Kranj. Pogoji: kvalificirani ali priučeni kurjač za opravljanje z napravami za centralno ogrevanje z dveletno prakso. Potrebne informacije dobite v upravi podjetja.

DEŽURNA SLUŽBA VETERINARJEV

V mesecu novembru. Od 30. 10. do 6. 11. vet. Vehovec, telefon 21-070, od 6. 11. do 13. 11. vet. Bedina, telefon 21-631, od 13. 11. do 20. 11. vet. dr. Rutar, telefon 21-605, od 20. 11. do 27. 11. Rus — Cerkle, telefon 73-115.

AVTO MOTO DRUŠTVO

Škofja Loka organizira nov tečaj za voznike motornih vozil A in B kategorije. Začetek tečaja bo, ko bo popolnjeno številno prijavljencev. Prijave sprejema pisarna Avto moto društva Jegorovo predmestje 10, vsak ponedeljek in sredo med uradnimi urami dopoldne in popoldne.

ZAVOD ZA IZGRADNJO KRAJNA

vabi k sodelovanju pri popisu zgradb in ocenjevanju stanovanj več popisovalcev. V poštev za to delo pridejo predvsem osebe gradbene in finančno-ekonomske stroke. Pismene ponudbe z navedbo poklica in šolske izobrazbe pošljite na naslov: Zavod za izgradnjo Kranja, Kranj, Cesta JLA 6/V.

Skupščina občine Kranj bo v četrtek, dne 4. 11. 65 prodala na javni dražbi najdena kolesa, pisarniške mize in razne druge predmete.

Prodaja se bo vršila v kletnih prostorih skupščine občine Kranj s pričetkom ob 8. uri za družbeni sektor, ob 9. uri pa za privatni sektor.

Predmete si lahko ogledate 1 uro pred pričetkom prodaje.

RADIJSKI SPORED

Poročila poslušajte vsak dan ob 5., 6., 7., 8., 10., 12., 13., 15., 17., 22., 23. in 24. uri ter radijski dnevnik ob 19.30 uri. Ob nedeljah pa ob 6.05., 7., 9., 12., 13., 15., 17., 22., 23. in 24. uri ter radijski dnevnik ob 19.30 uri.

SOBOTA — 30. oktobra

8.05 Glasbena matineja — 8.55 Radijska šola za nižjo stopnjo — 9.25 Mladi glasbeniki glasbenih šol pred mikrofonom — 9.45 Orglice v ritmu — 10.15 Iz oper Bellinija — 11.00 Turistični napotki za tuje goste — 11.15 Ničmaš prednosti — 12.05 Glinka in Rimski Korsakov o deželi Izven Pirenejev — 12.30 Kmetijski nasveti — 12.40 Jesen na deželi — 13.30 Priporočajo vam — 14.05 Odlomki iz oper jugoslovenskih avtorjev — 14.35 Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo — 15.20 Zabavni intermezzo — 15.30 Pesmi in plesi jugoslovenskih narodov — 16.00 Vsak dan za vas — 17.05 Gremo v kino — 17.35 Najpriljubljenejše popevke tega tedna — 18.00 Aktualnosti doma in v svetu — 18.20 Iz religijnih postaj — 18.15 S knjižnega trga — 19.00 Glasbene razglednice — 20.00 Sobotni koncert lahke glasbe — 20.30 Spoznajmo svet in domovino — 21.30 Vedri zvoki — 22.10 Oddaja za naše izseljence — 23.05 Plesna glasba

NEDELJA — 31. oktobra

6.00 Dobro jutro — 6.30 Napotki za turiste — 8.05 Veseli tobogan — 8.45 Iz albuma skladb za otroke — 9.05 Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo — I. — 10.00 Se pomnite tovariši — 10.25 Pesni borbe in dela — 10.45 Ljubiteljem lahke glasbe — 11.45 Nedeljska reportaža — 12.05 Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo — II. — 13.30

Za našo vas — 13.45 Od vasi do vasi — 14.00 Igramo za vas — 14.30 Danes popoldne — 16.00 Humoreske tega tedna

— 17.05 Znamenite arije — slavni pevci — 18.00 Slovenske zabavne melodije — 18.30 Spomin na poletje v glasbi na pihala — 19.05 Glasbene razglednice — 20.00 Naš nedeljski sestanek — 21.00 Simfonije Franza Schuberta — 22.10 Nočni mozaik zabavnih zvokov — 23.05 Iz češke narodne glasbe

PONEDELJEK — 1. novembra

8.05 Praznični koncert — 9.05 Iz solistične glasbe — 9.40 Ob grobovih neznanih — 10.00 Operne melodije z našimi in tujimi pevci — 11.00 Poglavlje o smrti — 11.20 Klic samote — 12.05 Majhen koncert lahke glasbe — 13.30 Jesenske pesmi — 14.00 Lepe melodije — 15.05 Iz žalnih komemoracij po Sloveniji — 15.25 Vsi so venci bejli... — 16.00 Simfonija št. 3 — 17.05 Igra orkester RTV Ljubljana — 17.30 Radijska igra — 18.36 Zvoki klavirja in godal — 19.05 Glasbene razglednice — 20.00 Plesalka in štiri preproste skladbine — 20.30 Iz letošnjega festivala v Slatini Radencih — 22.10 Melodije za

tuge goste — 11.15 Ničmaš prednosti — 12.05 Znameniti pevci pojo arije iz znanih

SOBOTA — 30. oktobra

RTV Zagreb
10.00 Televizija v šoli
RTV Beograd
17.40 Kje je, kaj je
RTV Skopje
17.55 Zoki Poki — lutkovna oddaja
RTV Ljubljana
18.10 Vsako soboto
18.25 TV obzornik
RTV Beograd
18.45 Weekend — serijska igra za mладино
19.25 Ko sem bil še majhen
RTV Ljubljana
19.40 Cik-cak
RTV Beograd
20.00 TV dnevnik
RTV Ljubljana
20.30 TV obzornik
20.40 VI. grafični bienale
RTV Beograd
21.10 Druga plat medalje
RTV Ljubljana
22.00 Dick Powel vam predstavlja
22.50 Zadnja poročila

NEDELJA — 31. oktobra

RTV Ljubljana
9.30 Oddaja narodno-zabavne glasbe

lahko noč — 22.50 Literarni nočurno — 23.05 Ritem za majhne ansamble

TOREK — 2. novembra

8.05 Glasbena matineja — 8.55 Radijska šola za srednjo stopnjo — 9.25 Naš juke box — 10.15 S slovenskimi opernimi pevci — 11.00 Turistični napotki za tuje goste — 11.15 Ničmaš prednosti — 12.05 Slavni virtuozi vam igrajo — 12.30 Kmetijski nasveti — 12.40 Na kmečki peči — 13.30 Priporočajo vam — 14.05 Radijska šola za višjo stopnjo — 14.38 Pet minut za novo pesmico — 15.20 Zabavni intermezzo — 15.30 V torek na svidenje — 16.00 Vsak dan za vas — 17.05 Koncert po željah poslušalcev — 18.00 Aktualnosti doma in v svetu — 18.20 Iz studia 14 — 18.45 Na mednarodnih križpotih — 19.05 Glasbene razglednice — 20.00 Zbor Slovenske filharmonije — 20.20 Radijska igra — 21.00 Razpoloženjski zvoki — 22.15 Glasbena mediga — 23.05 V ritmu mamba

SREDA — 3. novembra

8.05 Glasbena matineja — 8.55 Pisan svet pravljic in zgodb — 9.10 Pojo mladinski zbori — 10.15 Nastopa sopranistka Zlata Ognjanovič — 10.45 Clovek in zdravje — 10.55 Glasbena mediga — 11.00 Turistični napotki za

tuge goste — 11.15 Ničmaš prednosti — 12.05 Znameniti pevci pojo arije iz znanih

tuje goste — 11.15 Ničmaš prednosti — 12.05 Znameniti pevci pojo arije iz znanih

TELEVIZIJA

RTV Beograd
10.00 Kmetijska oddaja
RTV Zagreb
10.45 Združenje radovednežev
RTV Ljubljana
11.30 Cirkuski deček
RTV Zagreb
12.00 Telesport
Sportno popoldne
RTV Ljubljana
17.30 Grindl — film
18.05 Dany Kaye vam predstavlja — film
19.00 Mednarodna ura — Mehika
RTV Beograd
20.00 TV dnevnik
20.45 Dovolj je, da molčiš — kriminalka
RTV Ljubljana
22.10 Zadnja poročila

PONEDELJEK — 1. nov.

RTV Ljubljana
18.10 Risanke
18.25 TV obzornik
18.45 Farkas — kulturni film

TOREK — 2. novembra

Ni sporeda!

SREDA — 3. novembra

RTV Zagreb
10.00 TV v šoli
16.50 Govorimo rusko
17.10 Učimo se angleščine
RTV Ljubljana
17.40 Tik-tak
17.55 Pionirski TV studio
18.25 TV obzornik
18.45 Opera skozi stoletja
19.15 Filmski pregled

oper — 12.30 Kmetijski nasveti — 12.40 Narodne pesmi

— 13.30 Priporočajo vam — 14.05 Radijska šola za srednjo stopnjo — 14.35 Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo — 15.20 Zabavni intermezzo — 15.30 Koncert pihalnega orkestra Ljudske milice — 16.00 Vsak dan za vas — 17.05 Izbrani listi iz Bartokovega ustvarjanja — 18.00 Aktualnosti doma in po svetu —

— 14.35 Literarni prvenci — 15.20 Zabavni intermezzo — 15.30 S pihalnimi godbami v ritmu valčka — 15.40 Literarni sprechod — 16.00 Vsak dan za vas — 17.05 Turistična oddaja — 18.20 Odskočna deska — 18.45 Jezikovni pogovori — 19.05 Glasbene razglednice — 20.00 Četrkov večer domačih pesmi in na-pevov — 21.40 Glasbeni nočurno — 22.10 Beethovenov večer — 23.05 Igra Plesni orkester RTV Ljubljana

PETEK — 5. novembra

8.05 Glasbena matineja opernih melodij — 8.55 Pionirski tednik — 9.25 Domače viže — domači ansambl — 9.35 Pet minut za novo pesmico — 10.15 »Po ameriško« — 10.35 Novost na knjižni polici — 10.55 Glasbena mediga — 11.00 Turistični napotki za tuje goste — 11.15 Ničmaš prednosti — 12.05 Iz oper Ference Erkla — 12.30 Kmetijski nasveti — 12.40 Anica Čepe poje slovenske narodne pesmi — 13.30 Priporočajo vam — 14.05 Radijska šola za nižjo stopnjo — 14.35 Zbor Roger Wagner iz Amerike — 15.25 Zabavni intermezzo — 15.30 Ansambel Mihe Dovžana in ansambel Borisa Franka — 15.45 V svetu znanosti — 16.00 Vsak dan za vas — 17.05 Petkov simfonični koncert — 18.00 Aktualnosti doma in po svetu — 18.20 Plesni orkester RTV Ljubljana — 18.45 Kulturne diagonale — 19.05 Glasbene razglednice — 20.00 Iz arhiva opernih melodij — 20.20 Tedenski zunanjopolitični pregled — 20.30 Naši skladatelji pred mikrofonom — 21.15 Oddaja o morju in pomorščakih — 22.10 Za ljubitelje jazzu — 22.50 Literarni nočurno — 23.05 Med Hindemithovimi koncerti

ČETRTEK — 4. novembra

8.05 Glasbena matineja Simfoničnega orkestra — 8.55 Radijska šola za višjo stopnjo — 9.28 Marjetica — glasbena pravljica — 9.40 Stari in novi znanci — 10.15 Pojo solisti beografske opere — 11.00 Turistični napotki za tuje goste — 11.15 Ničmaš prednosti — 12.05 Solistična glasba za razvedrilo — 12.30 Kmetijski nasveti — 12.40 Čež hrib in dol — 13.30 Priporočajo vam — 14.05 Klasična simfonija

RTV Ljubljana
19.10 Ansambel Jožeta Privška

19.40 Brez parole — mladinska oddaja
RTV Beograd
20.00 TV dnevnik
RTV Ljubljana
20.30 TV obzornik
20.40 Prenos gledališke predstave
RTV Ljubljana
21.10 Rezerviran čas
22.00 Zadnja poročila

PETEK — 5. novembra

RTV Zagreb
10.00 TV v šoli
16.40 Govorimo rusko
17.00 Učimo se angleščine
17.30 TV v šoli
18.00 Mendov spored
RTV Ljubljana
18.25 TV obzornik
18.45 Človek in proizvodnja
19.15 S kamero po svetu
19.45 TV akcija
RTV Beograd
20.00 TV dnevnik
RTV Ljubljana
20.30 TV obzornik
20.40 Celovečerni film
22.10 Zadnja poročila

GLAS

Škodljivi mir

Tokrat je beseda o skrajšanem delovnem času — o 42-urnem tedniku. Ustava, ki je to možnost odprla, je v prvem začetku lani vzbudila precej zanimanja med zaposlenimi. Toda šasoma, zlasti pa zadnje mesece v vrtinu reforme, skoraj ni več slišati o tem.

Storjenega pa je bore malo. V radovljiski občini je 5 podjetij, kjer so uvedli prosto soboto enkrat ali večkrat v mesecu, podobno je v Kranju in drugod. Morda je samo kakih 10 odstotkov zaposlenih, ki so že prišli do delno skrajšanega časa in to vse ob sobotah. Zadnje čase pa tudi teh premikov ni zabeleženih.

Vzroke za to je slutiti v dveh skrajnostih. Prva, da je bila po kolektivih svojčas živa težnja samo za tako imenovane angleške sobote in druge oblike niso bile privlačne. Druga skrajnost pa je tehničnega, vodstvenega izvora, ki sloni na nezmanjšanem ali celo povečanem koriščenju strojnih in drugih zmogljivosti, pričemer ne bi smeli izpustiti niti noči, niti nedelj itd. Ker med zaposlenimi ta varianta ni na prvi pogled simpatična in ker njeni zagovorniki (a to so marsikje oni z boljšimi prejemki in standardom, ki bi si tako lahko privoščili tedensko dnevne vikende) niso mogli kolektivu zagotoviti nezmanjšanega dohodka, je zaradi »božjega miru« vsa stvar lepo zamrla po

K. Makuc

Vprašanje finansiranja strokovnega šolstva so pri občinski skupščini v Radovljici obravnavali že nekajkrat, in to na sami seji obeh zborov ali pa je ta problem posebej obravnaval in proučeval svet za šolstvo. Sprejeli so tudi ustrezne sklepne in poslali priporočila gospodarskim in drugim organizacijam. Skupščina občine je z delovnimi organizacijami sklepala posebne pogodbe o združevanju sredstev za ta namen. Po teh pogodbah naj bi vse gospodarske organizacije prispevale v šolski sklad za namensko uporabo 2 odst. od izplačanih bruto osebnih dohodkov. Od skupne ma-

predelih. Zlasti še, ker se je marsikje razširilo geslo bodite zadovoljni, da imate vsaj tako zaposlitve.

Toda zadeva je sestavni del današnje reforme in vsako zavlačevanje se bo lahko maščevalo. Čez dobrega pol leta bodo morale vse delovne organizacije predložiti občinskim skupščinam izdelani predlog kot to določa zakon. Danes pa je več kot polovica kolektivov, kjer o tem še sploh niso razmišljali. Zlasti v malih kolektivih, kjer tudi ni ustreznega kadra za analize in prizupe.

Proti sedanjemu zastoju so se marsikje že zelo glasno dvignile sindikalne organizacije. To je bilo ondan na Škoffeloškem občinem zboru, na Jesenicah, v Kranju in tudi drugod. Kakšne bodo oblike pa je seveda stvar strokovne presoje. Verjetno bo med nakazanimi skrajnostmi prišlo do kompromisov. Glavna ugotovitev je, da se večina zaposlenih ne zavzema za proste sobote marveč za zaslужek. To pa bo moralno dati smer v iskanju vseh vrst rezerv, razporejanja delovnega časa, koriščenje proizvodnih zmogljivosti in boljšega gospodarjenja sploh. Toda treba se je s tem spopasti. Sedanjem je škodljiv, ker s tem izgubljamo čas za načrtino, prediskutirano in preizkušeno pot do cilja v kolist zaposlenih.

K. Makuc

Kje je denar?

se bi se nabralo na ta način 150 milijonov denarja v celiem koledarskem letu. Do 30. septembra so dosegli bruto osebni dohodki 6 milijard, kar bi bilo nekak 76 odst. od predvidene letne vsote; od tega pa pomenita 2 odst. nekak 120 milijonov dinarjev. Vendar pa so pri združevanju sredstev nastopile težave že ob sklepanju samih pogodb z delovnimi organizacijami, česar so občinski organi in politične organizacije poskusile vse, da bi jim uspelo zbrati zahtevana sredstva in tako zadostiti medobčinskemu skladu za finančiranje strokovnega šolstva

PRIPRAVE NA ZIMSKO SEZONO

Nove pobude

jamstvo za dobro počutje gostov

Na Španovem vrhu, Črem vruhu in na Planini pod Golico bodo letos dočakali zimo bolj pripravljeni in menijo, da bo letos bolj preskrbljeno za vse obiskovalce, zlasti še za ljubitelje smučanja.

Mladinske delovne brigade so uredile okolico vseh treh postaj, nove sedežnice in pravile terene za smučarske proge ter jih označile z barvnimi znaki. Uporabili bodo

tudi staro vlečnico, kjer bodo kmalu končali z deli pri spodnji, novi postaji.

Podjetje Ljubljana transport bo postavilo še eno vlečnico, ki bo dolga 300 metrov

Z DELI SO PRIČE...I

Že prihodnje leto nov planinski dom na Vršiču

Na novem Tičarjevem domu na Vršiču so spet stekla dela, ki so jih pred leti prekinili zaradi pomanjkanja denarja. Predračun izgradnje po cenah iz leta 1964 je predvideval okrog 70 milijonov stroškov. Prvotno je bila zasnovana le adaptacija obstoječega Tičarjevega doma. Spričo tega, da je koča stara že 60 let so se lotili novogradnje. Investitor PD Jesenice ima 43 milijonov lastnih sredstev. Do 15. oktobra letos je bilo opravljenih gradbenih del za 37 milijonov ter za 4 milijone vodovodne

in električne instalacije. Načrена je tudi oprema.

To praktično pomeni, da nov dom že stoji in opravlja le notranja dela. Zgrajen bo v gorenjskem slogu s precejšnjimi lesnimi oblogami, in prilagojen vremenskim razmeram kakršne so na Vršiču. Predvidevajo, da bo zgrajen do konca letosnjega leta. V novem domu bo 56 udobnih ležišč in 30 dodatnih. V treh restavracijskih prostorih bo 85 sedežev ter 25 sedežev na prostem. Kuhinja bo zmogla 150 do 200 obrokov.

Torej se nam obeta že za prihodnjo spomladansko smučarsko sezono prijeten dom na Vršiču. Grajen je bil prav za potrebe prehodnega turizma in za smučarski turizem zlasti v spomladanskih mesecih. Če bodo kmalu postavili tudi primereno vlečnico, bo na pomenu še pridobil. Tu so odlični smučarski tereni in če bo še vlečnica, se bo Kranjska gora, lahko odlično dopolnila z Vršičem.

Prav tako je pomemben za letno sezono saj je dosegel prehod čez Vršič že nad 150 tisoč turistov. Značilen je porast prometa tujih motoriziranih turistov in planincev, zlasti iz Avstrije, Italije, Nemčije, Češke in od drugod.

Živahnio delo

V okviru delavske univerze na Jesenicah so pripravljena 3 predavanja, katera sedaj organizirajo v 11 krajih občine. France Žvan govori v svojem predavanju o današnjem Kitajski, Pavle Merlak o vtičih iz zlate Prage in Tine Mihelič o šestih nočeh v stenah Matterhorna.

Pred dnevi so dobili na Delavski univerzi dovoljenje republiškega sekretariata za šolstvo, da lahko vpisujejo v večerno osnovno šolo vse tiste, ki so stari 15 let in so zaposleni.

V petek bodo začeli z začetnim tečajem nemškega jezika,

PODGETJA - USTANOVE

ZGP MLADINSKA KNJIGA KRAJN, Majstrov trg 1

vam nudi

v svojem posebnem oddelku — pisarniškem servisu pisalne in računske stroje, pisalni in pisarniški material po grosističnih cenah

IZKORISTITE UGODNO PRILOŽNOST!

Izdaja in tiska ČP »Gorenjski tisk« Kranj, Koroška cesta 8. Naslov uredništva: Kranj, Cesta Staneta Zagari 27 in uprave: Kranj, Koroška cesta 8. Tekoči račun pri NB v Kranju 515-1-135. Telefoni redake: 21-835, 22-152 uprava in tiskarna 21-190, 21-475, 21-897. Naročina letno 2000, mesečno 170 dinarjev. Cena posameznih številk 40 din. Mali oglasi za naročnike 40, za nenačrte 50 din beseda. Neplačanih oglasov ne objavljamo.